

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2017 - 2018

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Hana Fišerová

Orgány akciové společnosti

Praha 2018

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Ing. Martin Kohout, Ph. D

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BACHELOR COMBINED (PART TIME) STUDIES

2017 - 2018

BACHELOR THESIS

Hana Fišerová

Organs of Limited Company

Prague 2018

The Bachelor: JUDr. Ing. Martin Kohout, Ph. D

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval(a) samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal(a), v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Hana Fišerová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat mému vedoucímu JUDr. Ing. Martinu Kohoutovi za vstřícnost a cenné rady, které mi pomohly ke zpracování této práce.

Anotace

Bakalářská práce, orgány akciové společnosti“ se věnuje organizační struktuře akciových společností v České republice v souvislosti s novou právní úpravou účinnou od 1. 1. 2014. Práce se zaměřuje na základní charakteristiku jednotlivých orgánů akciových společností, na systém řízení těchto společností, kdy si mohou zakladatelé nově zvolit mezi dualistickým a monistickým systémem řízení. Identifikuje hlavní výhody a nevýhody obou systémů.

Klíčová slova

Akciová společnost, dualistický systém, Evropská společnost, monistický systém, obchodní zákoník, orgány, představenstvo, správní rada, valná hromada, zákon o obchodních korporacích.

Annotation

The Bachelor's thesis entitled “The Bodies of Public Limited Companies” describes the organizational structure of public limited companies in the Czech Republic according to the new legislation effective from 1st January 2014. The thesis focuses on the basic characteristics of individual bodies of public limited companies and the system of management of these companies when founders can newly choose either a dualistic or a monistic management system. Main advantages and disadvantages of both systems are identified.

Keywords

The joint stock company, the two-tier system, European society, monistic system, the Commercial Code, the authorities, the Board of Directors, Board of Directors, the General Meeting, the Business Corporations Act

ÚVOD	8
1. Základní charakteristika akciové společnosti	10
1.1 Vymezení akciové společnosti	11
1.1.1 Definice akciové společnosti.....	12
1.1.2 Právní úprava akciové společnosti	13
1.2 Systém řízení akciové společnosti	14
1.2.1 Monistický systém řízení akciové společnosti.....	16
1.2.2 Dualistický systém	17
1.3 Základní kapitál společnosti.....	19
1.4 Evropská společnost.....	20
2. ORGÁNY AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI.....	22
2.1 Obecně o orgánech akciové společnosti	23
2.2 Valná hromada	23
2.2.1 Svolání valné hromady	24
2.2.2 Pozvánka na valnou hromadu	26
2.2.3 Účast na valné hromadě.....	27
2.2.4 Působnost, usnášení schopnost a průběh valné hromady	28
2.3 Představenstvo.....	30
2.3.1 Složení, volba a odpovědnost představenstva	31
2.3.2 Výkon působnosti představenstva	32
2.3.3 Zákaz konkurence	34
2.3.4 Způsob odměňování členů představenstva.....	35
2.3.5 Podnikatelský úsudek.....	35
2.3.6 Smlouva o výkonu funkce.....	36
2.3.7 Omezení možnosti odstoupení od funkce.....	36
2.4 Dozorčí rada	36
2.4.1 Složení a působnost dozorčí rady .....,.....	37
2.4.2 Rozhodování a jednání dozorčí rady	39
2.4.3 Zánik členství v dozorčí radě .....,.....	39
2.5 Správní rada a statutární ředitel .....,.....	40
3. DĚJINY PRÁVNÍ ÚPRAVY AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI	45
ZÁVĚR	48
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	50
SEZNAM ZKRATEK .....,.....	53

ÚVOD

Akciová společnost patří mezi nejrozšířenější právní formy obchodních společností, které mají ve světě dlouholetou tradici. Rok 2014 přinesl rekonstrukci práva. Hlavní změny v české právní úpravě postihla oblast civilního práva, a to v podobě nového občanského zákoníku, tj. zákona č. 89/2012 Sb. Další velká změna se týkala obchodního zákoníku, který byl zrušen a nahrazen zákonem o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), tj. zákonem č. 90/2012 Sb.

Jako cíl práce jsem si zvolila problematiku, která se týká orgánů akciových společností. Cílem je tedy prozkoumat právní úpravu zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích a družstvech (zákon o obchodních korporacích), která se dotýká orgánů akciových společností. Práce je rozdělena na tři kapitoly. První se věnuje základní charakteristice akciové společnosti, současné právní úpravě české akciové společnosti. Druhá kapitola je zaměřena na konkrétní orgány akciové společnosti, dále je stručně popsána podstata monistické koncepce, na niž navazuje popis dualistické koncepce. Třetí kapitola se věnuje dějinám právní úpravy akciové společnosti.

Metodou mé práce byla analýza jednotlivých orgánů akciové společnosti a komparace v monistickém a dualistickém systému řízení společnosti.

Klíčovými metodami, které budou v práci využity k dosažení stanoveného cíle práce byla analýza jednotlivých orgánů akciové společnosti a komparace monistického a dualistického systému řízení společnosti. Akciovou společnost je možné z hlediska právní formy podnikání charakterizovat jako čistě kapitálovou společnost. Jde tedy o právnickou osobu, která může být dokonce založena i jedním zakladatelem. Samotnému vzniku společnosti předchází vždy její založení, což znamená podepsání zakladatelské smlouvy nebo zakladatelské listiny. K tomu, aby mohla tato společnost vzniknout, je nutné, aby byly všechny vklady společníků splaceny, přičemž tyto vklady jsou v případě akciové společnosti povinné. Společníci, kteří zde mají podobu akcionářů společnosti, se na vzniku společnosti podílí poskytnutým kapitálem. Chod této společnosti je řízen profesionálním managementem. Akciová společnost se zakládá za účelem podnikání a v praxi se tyto společnosti zakládají především pro provoz a správu větších společností, u kterých je nutné nakumulovat větší množství kapitálu. V současné době je akciová společnost regulována ve velké míře prostřednictvím evropského práva a výrazné změny do právní úpravy této společnosti přinesl také nový občanský zákoník – zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Nový občanský zákoník

výrazně změnil nejenom konkrétní aspekty variability akcí společnosti, ale také rozložení vnitřních orgánů akciové společnosti, apod. Nový občanský zákoník se inspiroval úpravou evropské společnosti a nabízí nyní tak možnost, aby si sami zakladatelé vybrali, zda bude mít jejich akciová společnost podobu monistické či naopak dualistické struktury řídicích orgánů. V případě dualistické struktury řídicích orgánů je nutností kromě valné hromady zřídit také dle občanského zákoníku i dozorčí radu a představenstvo. V případě monistické struktury řídicích orgánů se nezřizuje dozorčí rada a představenstvo, ale správní rada, která je doplněna o statutárního ředitele. Dle nového občanského zákoníku je taktéž možné, aby zmíněné orgány byly dokonce jednočlenné, což v praxi znamená, že v čele akciové společnosti může stát jenom jeden člen správní rady, který může zastávat i funkci správního ředitele, což vyhovuje především začínajícím podnikatelům.

1. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Právní nauka v současné době rozděluje obchodní společnosti na dva základní druhy, a to osobní společnosti a kapitálové společnosti. Za osobní společnost je možné považovat veřejnou obchodní společnost a dále také komanditní společnost, naopak kapitálovými společnostmi je společnost s ručením omezeným a akciová společnost, která je předmětem tohoto textu. Akciová společnost je ryze kapitálovou společností. Lze konstatovat, že obchodní společnosti patří v současné době mezi nejvíce časté právní formy, prostřednictvím kterých je možné realizovat podnikatelskou činnost v České republice. Jedná se o právnické osoby, které jsou v praxi zakládány za účelem podnikatelské činnosti.¹ V České republice jsou všechny obchodní společnosti uzavřeným společenstvím osob, přičemž každá obchodní společnost disponuje nejenom statutem právnické osoby, ale taktéž právní subjektivitou. Počáteční kapitál společnosti je všeobecně získáván z vkladů společníků, přičemž vklady jsou peněžité i nepeněžité. Majetek obchodní společnosti je souhrnem všech majetkových hodnot společnosti, a to v podobě pohledávek, věcí a ostatních práv, které dané společnosti patří.² Vlivem globalizačních procesů a dle porovnání situace v rámci první dekády 21. století s první dekádou 20. století, z pohledu vlastnictví velkých společností nelze nalézt pravděpodobně velké rozdíly v její formě, avšak dosti zásadní změny je možné identifikovat ve všech ostatních oblastech. Drtivou převažující formou vlastnictví větších výrobních podniků je forma akciové společnosti, neboli způsob vlastnictví, který představuje několik rozhodujících znaků, které jsou optimální pro moderní finanční a také reálnou ekonomiku – akcionář nese odpovědnost za hospodaření společnosti, akcie zakládá určitá práva, která jsou přesně a jasně vymezena legislativou, přičemž akcie nezavdává žádnou povinnost spojenou s výkonem akcionářského práva či práva podílet se na správě společnosti, apod. Akciové společnosti nejsou žádnou novinkou, přičemž první podniky, které nesly znaky současné právní formy akciové společnosti, vznikaly již v době antiky a pak také ve středověku. První formálně založenou akciovou společností na území České republiky byla v roce 1822 Pražská

---

¹ PELIKÁNOVÁ, I., ČERNÁ, S. a kol. *Obchodní právo. Společnosti obchodního práva a družstva. II. Díl*, Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-149-8

² KALINOVÁ, M. *Obchodní právo*. V Praze: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2004, 172 s. ISBN 80-245-0542-8, s. 35.

akciová společnost paroplavební.³ Kapitálové trhy a akciemi vznikaly v průmyslových evropských zemích již v 18. století, což je důkazem toho, že kapitál si tuto formu společnosti vynutil jako cosi, co nejvíce vyhovuje jeho zájmům a také potřebám. Forma akciové společnosti je v praxi spojována nejčastěji s „velkými společnostmi“, neboť tato právní forma je sice teoreticky možná i u relativně menších podniků, ale vzhledem k vysokým nákladům, které jsou spojeny s právními a účetními aspekty, je pro malý podnik kontraproduktivní. Jednou z formálních znaků akciové společnosti je uvádět tuto formu vlastnictví jako součást obchodního jména společnosti. V různých národních legislativách se vyskytují odlišné úpravy působení akciových společností a také odlišné předpisy, které se týkají jejich fungování.⁴

1.1 VYMEZENÍ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

V České republice došlo k rozsáhlé rekonstrukci soukromého práva, která proběhla v letech 2002 – 2012, a byla fakticky završena k 1. lednu 2014, kdy nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (*dále jen „NOZ“*), a na něj navazující zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (*dále jen „zákon o obchodních korporacích“*). Oba dva zmíněné právní předpisy tvoří dnes páteř soukromého práva v České republice a jsou také hlavním zdrojem právní úpravy příslušných obchodních korporací jako celku, tedy i akciové společnosti. Rekonstrukce soukromého práva se musela zákonitě dotknout tedy všech obchodních korporací. Smyslem rekonstrukce korporátního práva nebylo v žádném případě změnit vše, co do té doby v právu obchodních společností platilo. Ke stávající právní úpravě tak byly přidány úpravy dílčích institutů, které byly inspirovány zahraničím a také instituty, které se v praxi již v minulosti ukázaly jako naprosto nevyhovující. Změny tak přispěly zásadním způsobem k vyšší funkčnosti a také k vyšší elasticitě života obchodních korporací.⁵ Povaha akciové společnosti se vlivem rekonstrukce nezměnila. Jde o obchodní společnost, která disponuje dlouhou tradicí, takže žádnou změnu v tomto smyslu ani očekávat nebylo možné. Z pojmového hlediska tak došlo pouze k dalšímu

---

³ KOLEKTIV AUTORŮ. *Universum. Všeobecná encyklopedie*. 1. díl/A-B. Praha: Euromedia Group, k.s. - Odeon, 2000. ISBN 80-207-1061-2

⁴ HUČKA, M., E. KISLINGEROVÁ a M. MALÝ. *Vývojové tendence velkých podniků: podniky v 21. století*. V Praze: C.H. Beck, 2011. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-198-7, s. 247 – 248.

⁵ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 9.

upřesnění této právní formy společnosti. Termín „akciová společnost“ se dostal do podrobnějšího zákonného vyjádření.⁶

11.1.1 DEFINICE AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Akciová společnost je především právnická osoba, která je určitým typem obchodní korporace. Jde o právem uměle vytvořený subjekt, který je obdařený právní subjektivitou, má právní osobnost a svéprávnost, a to od svého vzniku do svého zániku. Skutečnost, že je tedy akciová společnost korporací, znamená, že její důležitou složkou je její členský substrát neboli akcionáři. Akciová společnost je zapisována do obchodního rejstříku a je tedy dle § 421 odst. 1 NOZ podnikatelem, a to i v případě, že podnikatelskou činnost fakticky nevyvíjí.⁷ Dle zákona o obchodních korporacích je tedy akciová společnost obchodní korporací, přesněji řečeno jde o kapitálovou obchodní korporaci.⁸ Akciová společnost je tudíž právnickou osobou typu korporace, obchodní společností, podnikatelem a také kapitálovou společností.⁹ „*Akciovou společností je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií. Firma obsahuje označení „akciová společnost“, které může být nahrazeno zkratkou „akc. spol.“ nebo „a.s.“. Společnost zachází za stejných podmínek se všemi akcionáři stejně. K právním jednáním, jejichž účelem je nedůvodné zvýhodnění jakéhokoliv akcionáře na úkor společnosti nebo jiných akcionářů, se nepřihlíží, ledaže tento zákon stanoví jinak nebo by to bylo na újmu třetím osobám, které na takováto právní jednání v dobré víře spoléhaly. Účastnickými cennými papíry jsou cenné papíry vydané společností, se kterými je spojen podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech v této společnosti, a dále cenné papíry vydané společností, se kterými je spojeno právo takové cenné papíry získat. Základní kapitál se vyjadřuje v českých korunách. V případě, že akciová společnost vede podle zvláštního zákona účetnictví v eurech, může vyjádřit základní kapitál v eurech.*“¹⁰ Akciová společnost je převážně zakládána za účelem podnikání, avšak i akciová společnost, která byla založena za jiným účelem, musí být

---

⁶Tamtéž, s. 15.

⁷ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník: Občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁸ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních společnostech a družstvech: obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁹ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 15 – 16

zapsána do obchodního rejstříku, a je podnikatelem.¹¹ Mezi zvláštní případy akciové společnosti je možné zařadit tzv. Evropské společenství neboli Evropskou akciovou společnost. Jedná se o novou právní formu, která tedy reaguje na stále větší propojenost jednotlivých evropských podnikatelských struktur a také na potřeby harmonizace podnikatelského prostředí v rámci evropských států, které jsou začleněny do Evropské unie. Založení této společnosti je velmi náročné, a to jak z právního, tak i z kapitálového hlediska, přičemž způsob vzniku této společnosti je charakterizován právními předpisy Evropské komise a jde tedy o takové případy, kdy se již existující akciové společnosti fúzí ze dvou států Evropské unie do jednoho podniku.¹²

21.1.2 PRÁVNÍ ÚPRAVA AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Akciová společnost dnes patří mezi základní nástroje v oblasti moderní tržní ekonomiky, přičemž jde o organizační formu, ke které kapitalistická ekonomika dospěla díky naprosto spontánnímu vývoji, a dokázala se prosadit i navzdory všech omezení. Akciová společnost tak překonává kapitálovou slabost jednotlivce, soustředěný kapitál spojuje s profesionálním řízením, přičemž toto spojení dovádí k velmi efektivní produkční schopnosti. Z hlediska právní úpravy nelze konstatovat, že by byla skupina akciových společností tzv. jednolitá.¹³ Rekonstrukce soukromého práva tak navrací český právní řád k tzv. kontinentálním právním konvencím, čímž se také pokouší odstranit diskontinuitu vývoje soukromoprávní úpravy. Stěžejním východiskem je tedy základní soukromoprávní kodex v podobě občanského zákoníku, který v České republice komplexním způsobem upravuje soukromoprávní vztahy. V minulosti byly obchodní korporace upraveny samostatně a odděleně od ostatních právnických osob, a to v rámci obchodního zákoníku. Obchodní zákoník definoval, jak se obchodní korporace zakládají, jak se dále evidují a taktéž charakterizoval pravidla pro jejich fungování. Zákon o obchodních korporacích na obchodní zákoník nenavazuje a ani se jej nesnaží tedy nahradit. Odvíjí se od premisy, že základním právním předpisem soukromého práva je občanský zákoník, a jako zvláštní předpis k předpisu obecnému se

---

¹⁰ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

¹¹ DĚDIČ, J. *Akciové společnosti*. 7., přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 978-80-7400-404-9, s. 3

¹² HUČKA, M., E. KISLINGEROVÁ a M. MALÝ. *Vývojové tendence velkých podniků: podniky v 21. století*. V Praze: C.H. Beck, 2011. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-198-7, s. 248 – 249.

¹³ DĚDIČ, J. *Akciové společnosti*. 7., přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 978-80-7400-404-9, s. 2 – 5.

tedy zabývá jenom úzce definovaným okruhem právnických osob – obchodními korporacemi. Po rekodifikaci tedy došlo k rozdělení právní úpravy obchodních korporací do dvou právních předpisů. Občanský zákoník specifikuje obecnou právní úpravu, která je tedy společná pro všechny právnické osoby, tedy i pro obchodní korporace. V rámci ustanovení § 118 až § 209 je normována právní osobnost právnických osob, jejich vznik, ustavení, název, účel a sídlo právnických osob a také obecné principy tvorby orgánů právnických osob, apod. Tato právní úprava je obecnou úpravou a je aplikována na všechny právnické osoby, pokud tedy zákon nestanoví jinak. Korporace v podobě právnických osob jsou normovány v § 210 až § 302 NOZ. Obecná úprava korporací je k nalezení v § 210 až v § 213 NOZ. Specifika obchodních korporací jsou řešena dle zákona o obchodních korporacích. V hlavě I je možné nalézt obecnou úpravu, která je společná pro všechny obchodní korporace.¹⁴ Mezi další právní předpisy, které upravují akciovou společnost, patří např. zákon č. 134/2013 Sb., o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů, zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu; zákon č. 104/2008 Sb., o nabídkách převzetí a o změně některých dalších zákonů a zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. Zápis akciové společnosti do obchodního rejstříku je upraven prostřednictvím zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.¹⁵

1.2 SYSTÉM ŘÍZENÍ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Organizační struktura akciové společnosti je tradičně v České republice postavena na tzv. dualistickém systému neboli na dvou silných orgánech. Valná hromada je a vždy byla nejvyšším orgánem akciové společnosti, přičemž kontrolní a výkonná moc se koncentrovala vždy částečně do rukou představenstva a částečně do rukou dozorčí rady.¹⁶ Proto je možné o tomto systému hovořit jako o dualistickém systému neboli systému dvou silných orgánů. Dle prvního modelu je tedy představenstvo výkonným orgánem a dozorčí rada je poté kontrolním orgánem. Navzájem jsou na sobě oba dva orgány nezávislé, přičemž každý z těchto orgánů má

¹⁴ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 12 – 13.

¹⁵ DĚDIČ, J. *Akciové společnosti*. 7., přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. *Beckova edice právo a hospodářství*. ISBN 978-80-7400-404-9, s. 2 – 3.

¹⁶ ČERNÁ, S. *Obchodní právo, Akciová společnostt. 3 díl*, Praha: ASPI, 2006, 28-30s ISBN 80 – 7357-164-1

jinou působnost. Členové obou orgánů jsou voleni a odvoláváni valnou hromadou. Druhý model je nazýván jako německý model. V rámci tohoto modelu je představenstvo orgánem výkonným a dozorčí rada je orgánem kontrolním. Tyto orgány jsou na sobě však naopak zcela nezávislé. Dle tohoto modelu je totiž dozorčí rada silnějším orgánem, což vyplývá ze skutečnosti, že dozorčí rada zde volí a odvolává členy představenstva. Síla orgánu se projevuje bezprostředně po identifikaci pochybení v účinnosti členů představenstva, kdy dozorčí rada nemusí svolávat valnou hromadu a navrhopvat tak odvolání člena představenstva, ale má možnost chybujícího člena představenstva okamžitě odvolat a nahradit jej tudíž novým členem daného výkonného orgánu. V České republice je tradiční dualistický systém řízení akciové společnosti, a to stejně jako v ostatních zemích Evropské unie. Samotným smyslem rekonstrukce nebylo ani razantně nic měnit, avšak zahraniční zkušenosti poukázaly na to, že pro řadu akciových společností může být aplikovatelnější i jiný systém řízení – systém, který je založený vedle nejvyššího orgánu již pouze jediným orgánem, který v rámci své působnosti koncentruje nejenom výkonné, ale i kontrolní kompetence. Jedná se o systém, který pochází z Francie. Tento systém založený na jednom silném orgánu je z hlediska teorie označován jako monistický systém řízení. Oba dva výše uvedené systémy si v Evropě tedy postupem času získaly své příznivce a došlo tak ke vzniku řady sporů, které se týkaly toho, který z uvedených systémů je výhodnější. Spor mezi zastánci obou dvou systémů řízení se naplno projevil až při přípravě právních předpisů Evropské unie o tzv. Evropské společnosti. Zákon o obchodních korporacích nepřináší v této oblasti žádnou převratnou novinku, když nabízí akciovým společnostem možnost volby systému vnitřní struktury mezi monistickým a dualistickým systémem řízení. Volba systému organizační struktury je totiž zároveň také povinnou náležitostí stanov společnosti, a to dle § 250 odst. 2 písm. f) zákona o obchodních korporacích. Dualistický systém řízení je definován dvěma silnými orgány, v § 396 odst. 1 zákona o obchodních korporacích, a monistický systém s jedním silným orgánem je definován v § 396 odst. 1 zákona o obchodních korporacích. Určení organizačního systému společnosti při založení, tedy ještě před vznikem společnosti, tak není během trvání akciové společnosti neměnné.¹⁷

---

¹⁷ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 340 – 342.

11.2.1 MONISTICKÝ SYSTÉM

Monistický systém řízení akciové společnosti není českému podnikatelskému prostředí vlastní, a to i přesto, že z legislativního hlediska není ničím novým. Podstatou monistického systému řízení je, že výkonná i kontrolní moc je koncentrována do jednoho orgánu, který má zde podobu správní rady. Dle ustanovení § 396 odst. 3 zákona o obchodních korporacích se předpokládá, že se v českých podmínkách i do budoucna bude nadále uplatňovat dualistický systém s dozorčí radou a představenstvem. Proto platí, že pokud není dle stanov určen systém řízení, je aplikován dualistický systém. Monistický systém řízení je upraven v § 456 až § 463 zákona o obchodních korporacích.¹⁸ *„Kde se v tomto zákoně stanoví o představenstvu, rozumí se tím podle okolností statutární ředitel nebo jiný orgán společnosti, který má obdobnou působnost. Kde se v tomto zákoně stanoví o dozorčí radě, rozumí se tím podle okolností správní rada nebo předseda správní rady anebo jiný orgán s obdobnou kontrolní působností.“*¹⁹ Zákon o obchodních korporacích se věnuje v § 456 a násl. pozornost primárně obsazování funkcí a působnosti orgánů. Pokud stanovy neurčí jinak, správní rada má 3 členy. Pravidla pro svolání správní rady jsou upraveny prostřednictvím stanov, přičemž jednání správní rady svolává její předseda. K účasti na jednáních správní rady je nutné vždy přizvat statutárního ředitele. *„V případě, že není správní rada svolána po dobu delší než 2 měsíce, může o její svolání požádat předsedu jedna třetina jejích členů, a to s pořadem jednání, který určí. Nesvolá-li předseda správní radu bez zbytečného odkladu od doručení žádosti, mohou ji svolat sami žadatelé; náklady s tím spojené nese společnost. Předseda svolá správní radu i tehdy, požádá-li o to statutární ředitel, a to s pořadem jednání, který statutární ředitel určil. Nesvolá-li předseda správní radu bez zbytečného odkladu od doručení žádosti, může ji svolat sám statutární ředitel; náklady s tím spojené nese společnost. Předseda správní rady nesmí zúžit návrh pořadu jednání podle odstavců 1 až 3, ledaže s tím souhlasí ti, kdo svolání správní rady požadovali.“*²⁰ Předseda správní rady je volen prostřednictvím správní rady, a to z jejích členů. Jeho funkční období nesmí nikdy přesáhnout funkční období člena správní rady, který je zvolený jejím předsedou. Předsedou správní rady může být pouze fyzická osoba, nikoliv

---

¹⁸ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy.* Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 403 – 404.

¹⁹ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

²⁰ Tamtéž.

osoba právnická. Co se týče statutárního ředitele, jde o statutární orgán společnosti, který zastupuje akciovou společnost navenek. Jako statutární ředitel může v akciové společnosti vystupovat pouze fyzická osoba, přičemž tato funkce je neslučitelná s funkcí předsedy správní rady. Statutární ředitel svoji funkci vykonává dle smlouvy o výkonu funkce, kterou schvaluje správní rada.²¹

21.2.2 DUALISTICKÝ SYSTÉM

Dualistický systém řízení akciové společnosti patří mezi tradiční modely organizační struktury akciové společnosti, který se vyznačuje tím, že vedle sebe existují dva silné orgány, a to je představenstvo a dozorčí rada. Oba dva orgány disponují svojí vlastní působností – představenstvo má výkonnou působnost, dozorčí rada má naopak působnost kontrola. Oba orgány jsou na sobě tedy primárně nezávislé a z tohoto důvodu ani není možné určit, zda je některý z nich silnější či nikoliv. Zvláštní variantou tohoto modelu je tzv. německý model, kdy je dozorčí rada oprávněna volit a dále také odvolávat jednotlivé členy představenstva společnosti. Funkce v představenstvu a v dozorčí radě jsou tedy navzájem neslučitelné, přičemž členem obou orgánů mohou být nejenom fyzické, ale i právnické osoby.²² „Statutárním orgánem společnosti je představenstvo. Představenstvu přísluší obchodní vedení společnosti. Nikdo není oprávněn udělovat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení; tím není dotčen § 51 odst. 1. Představenstvo zajišťuje řádné vedení účetnictví, předkládá valné hromadě ke schválení řádnou, mimořádnou, konsolidovanou, případně mezitímní účetní závěrku a v souladu se stanovami také návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty. Členy představenstva volí a odvolává valná hromada, ledaže stanovy určí, že tato působnost náleží dozorčí radě. V případě, že volí členy představenstva dozorčí rada, schválí také smlouvy o výkonu funkce s jednotlivými členy představenstva. Neurčí-li stanovy jinak, má představenstvo 3 členy. Představenstvo volí a odvolává svého předsedu. Neobsahují-li stanovy nebo smlouva o výkonu funkce délku funkčního období, platí, že byla pro každého jednotlivého člena představenstva sjednána na 1 rok; v případě rozporu mezi stanovami a smlouvou o výkonu funkce platí délka funkčního období sjednaná ve smlouvě o výkonu funkce.“²³ Nově dnes plynou předpoklady nutné k výkonu funkce člena orgánu akciové společnosti z NOZ. Jednání orgánů akciové

---

²¹ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy.* Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 403 – 406.

²²Tamtéž, s. 384.

společnosti je upraveno v § 151 a násl. NOZ. Nově mohou být členem orgánu akciové společnosti jak fyzické, tak i právnické osoby. Bude-li tedy členem orgánu právnická osoba, musí za sebe určit konkrétní fyzickou osobu, aby činnost člena daného orgánu vykonávala jako jeho zástupce.²⁴ Co se týče dozorčí rady, tak ta dohlíží na výkon působnosti představenstva a také na činnost společnosti. *„Dozorčí rada se řídí zásadami schválenými valnou hromadou, ledaže jsou v rozporu s tímto zákonem nebo stanovami. Porušení těchto zásad nemá účinky vůči třetím osobám. Nikdo není oprávněn udělovat dozorčí radě pokyny týkající se její zákonné povinnosti kontroly působnosti představenstva. Dozorčí rada je oprávněna nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících se činnosti společnosti a kontrolovat, zda jsou účetní zápisy vedeny řádně a v souladu se skutečností a zda se podnikatelská či jiná činnost společnosti děje v souladu s jinými právními předpisy a stanovami. Členové dozorčí rady se zúčastňují valné hromady a pověřený člen dozorčí rady ji seznamuje s výsledky činnosti dozorčí rady. Členům dozorčí rady musí být uděleno slovo, kdykoliv o to požádají.“*²⁵ Lze konstatovat, že předchozí právní úprava byla mnohem přísnější při posuzování předpokladů nutných pro výkon funkce ve vztahu k předchozí zkušenosti kandidáta na funkci člena orgánu, nová právní úprava vyžaduje mnohem přísnější informační povinnost kandidáta, a to vůči nejvyššímu orgánu akciové společnosti. Nová právní úprava taktéž zkracuje funkční období jednotlivých členů orgánů u představenstva z 5 let na 1 rok, u dozorčí rady z 5 let na 3 roky.²⁶

---

²³ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

²⁴ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 384.

²⁵ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

²⁶ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 400 – 402.

1.3 ZÁKLADNÍ KAPITÁL SPOLEČNOSTI

Základní kapitál obchodní korporace je dle § 30 zákona o obchodních korporacích souhrnem všech vkladů.²⁷ Akciová společnost má povinnost vytvářet základní kapitál, jehož minimální výše je 2 mil. Kč. Dle zákona o obchodních korporacích je taktéž možné základní kapitál vyjádřit prostřednictvím měny euro, a to v okamžiku, kdy akciová společnost vede své účetnictví v eurech. Další podmínky poté definuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (*dále jen „zákon o účetnictví“*), který definuje v § 4, že účetní jednotky mají povinnost vést své účetnictví v české měně. Výjimku tvoří § 19a zákona o účetnictví, který říká, že pokud je tedy obchodní korporace vnímána jako emitent cenný papírů, které jsou přijaty k obchodování v rámci regulovaného evropského trhu a k sestavení účetní závěrky nevyužívá české účetní předpisy, ale tzv. mezinárodní účetní standardy, je možné, aby tato účetní jednotka vedle své účetnictví v eurech. Pokud tato situace tedy nastane, min. výše základního kapitálu je stanovena na hodnotu 80 000 EUR, přičemž horní hranice není zákonem stanovena.²⁸ Základní kapitál akciové společnosti je vždy rozvržen na určitý počet akcií, které musí být zakladateli upsány, čímž tedy posléze zakladatelé získávají v rámci akciové společnosti určitý podíl a stávají se tak tzv. akcionáři. Základní kapitál, stejně jako kapitálový fond, nerozdělený zisk a fond tvořený ze zisku, jsou nedílnou součástí vlastního kapitálu dané společnosti. Vlastní kapitál je jedním ze zdrojů podnikatelské činnosti a zároveň jde také o hlavního nositele podnikatelského rizika, přičemž podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích společnosti je poté možné vnímat jako ukazatel finanční jistoty daného podniku. Základní kapitál je v akciové společnosti tedy zdrojem majetku, přičemž ve skutečnosti jde také o účetní položku, která je v rámci účetnictví společnosti součástí pasiv. Akciová společnost nemusí disponovat žádným specifickým majetkem, jako jsou např. finanční prostředky, které leží na bankovním účtu v hodnotě peněžitých vkladů akcionářů, či naopak majetkem, který je vnesený prostřednictvím nepeněžitých vkladů akcionářů. Akciová společnost může s danými zdroji majetku naprosto volně nakládat.²⁹

---

²⁷ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

²⁸ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví: Zákon o účetnictví. In: *Sbírka zákonů ČR*. 1991.

²⁹ MARTINOVIČOVÁ D., KONEČNÝ M., VAVŘINA J. *Úvod do podnikové ekonomiky*. Grada, Praha: 2014. ISBN 978-80-247-5316-4, s. 36 – 37.

1.4 EVROPSKÁ SPOLEČNOST

Praxe v jednotlivých zemích v oblasti vnitřní správy a řízení se dosti liší. Mezi evropskými zeměmi tak existují rozdíly v aplikaci systémů orgánů akciové společnosti a na půdě orgánů EU vzniklo mezi jednotlivými příznivci mnoho neshod o tom, který ze systémů je praktičtější. Snahou EU bylo v posledních letech tyto spory eliminovat a rozdíly sladit, neboť právě ty jsou hlavním důvodem vzniku nejistoty a značných nákladů na straně emitentů akcii a i na straně investorů. ČR musela ještě před rekonstrukcí zakotvit v návaznosti na evropskou úpravu možnost volby organizační struktury obchodní korporace, a to v souvislosti právě s právní úpravou evropské společnosti. Právní úprava evropské společnosti se sestává ze tří základních úrovní (předpisy unijního práva, předpisy státu zapsaného sídla společnosti a národní úprava akciové společnosti). Základním právním předpisem upravující evropskou společnost je Nařízení Rady ES č. 2157/2001 o statutu evropské společnosti, a navazující Směrnice Rady č. 2001/86/ES, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců. Nová forma právnické osoby – evropská společnost – byla vnesena do českého právního řádu přijetím nového zák.č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti, ve znění pozdějších předpisů, který se na evropskou společnost aplikuje, neupravují-li výše zmíněné předpisy Evropského společenství (Nařízení a Směrnice) danou problematiku. Jako podpůrný pramen, v případě že některá oblast není upravena výše uvedenými předpisy ani stanovami evropské společnosti, se aplikují předpisy národního akciového práva, což v podmínkách českého právního řádu budou především ustanovení obchodního zákoníku, zákona o cenných papírech a zákona o přeměnách obchodních společností a družstev. V důsledku snahy o dosažení kompromisu a přístupu členských států k problematice evropské společnosti, tvoří naopak národní akciové právo těžiště úpravy evropské společnosti, což je posilováno prostřednictvím odkazů obsažených v Nařízeních a Směrnici. Samotný zákon o evropské společnosti obsahuje úpravu pouze některých otázek týkajících se evropské společnosti (zejména úprava zapojení zaměstnanců evropské společnosti do záležitostí evropské společnosti a úprava monistického systému řízení, o něm je pojednáno níže) a v mnoha případech odkazuje na ustanovení vnitrostátních norem upravujících akciové společnosti.³⁰

---

³⁰BEJČEK, Josef, Petr HAJN, Josef KOTÁSEK, Jaromír Kožíak, Karel Marek, Dana ONDREJOVÁ, Jarmila POKORNÁ, Josef ŠILHÁN a Eva Večerková. *Základy obchodního práva v Evropě: (učební*

Evropská společnost je společností kapitálovou ve formě akciové společnosti provozující podnikání v měřítku Společenství, přičemž základní kapitál činí nejméně 120.000,- EUR, jenž se přepočítává dle směnného kurzu stanoveného ČNB poslední den měsíce, který předchází měsíci založení evropské společnosti, podmínkou umožňující vznik evropské společnosti je nadnárodní prvek, který musí být zachován u všech způsobů založení, což spočívá v požadavku, aby nejméně dvě zakládající společnosti měly svá sídla v různých členských státech a řídila se právem různých členských států, resp. dceřiná společnost mateřské společnosti měla sídlo v jiném členském státě (s výjimkou založení evropské společnosti jako dceřinou společnosti již existující evropské společnosti) a zakladatelem evropské společnosti může být jen právnická osoba. Právní předpisy umožňují, aby si zakladatelé evropské společnosti zvolili, jakou strukturu řídicích orgánů daná evropská společnost měla. Jedná se dualistickou strukturu. Ta je známá z české akciové společnosti, tvořená představenstvem jako výkonným orgánem a dozorčí radou jako kontrolním orgánem. A monistickou strukturu – je tvořena správní radou, přičemž statutárním orgánem (tj. oprávnění jednat jménem evropské společnosti navenek) je předseda správní rady, který je zároveň generálním ředitelem, nebo generální ředitel evropské společnosti. Správní rada určuje orientaci činnosti evropské společnosti, dohlíží na její realizaci a může jednat jménem evropské společnosti navenek ve všech věcech. Předseda správní rady reprezentuje správní radu. Obchodní vedení společnosti přísluší buď předsedovi správní rady (předseda-generální ředitel) nebo jiné fyzické osobě jmenované správní radou, která má titul generální ředitel. Správní rada může jmenovat delegované generální ředitele, které pověří asistencí generálnímu řediteli. Zvolená struktura řídicích orgánů může být kdykoliv měněna prostřednictvím změnou stanov. Evropská společnost může stejně jako akciová společnost vydávat akcie v listinné nebo zaknihované podobě ve formě akcií na jméno nebo na majitele.³¹

V případě více akcionářů se do obchodního rejstříku jako u akciové společnosti nezapisují akcionáři.

---

texty). 1 vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009, s. 94

³¹ BEJČEK, Josef, Petr HAJN, Josef KOTÁSEK, Jaromír Koziak, Karel Marek, Dana ONDREJOVÁ, Jarmila POKORNÁ, Josef ŠILHÁN a Eva Večerková. *Základy obchodního práva v Evropě: (učební texty)*. 1 vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009.

2. ORGÁNY AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Akciová společnost patří mezi kapitálové společnosti, přičemž při projednání o orgánech akciové společnosti je nutné vycházet z NOZ. Zákon o obchodních korporacích dnes pouze upravuje odchylky u jednotlivých orgánů, a to pro každou právní formu obchodní korporace. To, v jakém rozsahu a jakým způsobem budou tedy členové orgánu prezentovat vůli korporace vůči 3. osobám, je určeno prostřednictvím zakladatelského právního jednání. U společnosti je tedy rozsah funkce členů orgánu definován prostřednictvím stanov či zakladatelské listiny. Je nutné upozornit na to, že počet členů orgánu může být tedy rozličný – může jít o orgán individuální, o jednom členovi, či kolektivní, o více členech. Volený, jmenovaný či jinak povoláný člen orgánu obchodní korporace musí být plně svéprávný, což platí i pro zástupce právnické osoby, která je členem orgánu obchodní korporace. Ten, kdo se chce stát členem orgánu, však musí být nejenom svéprávný, ale musí splňovat mnohem více předpokladů pro výkon dané funkce – musí být bezúhonný, což znamená, že nesmí být pravomocně odsouzený pro trestný čin, který byl spáchaný úmyslně, jestliže byl spáchaný v souvislosti s podnikáním či s předmětem podnikatelské činnosti dané obchodní korporace. Bezúhonnost se prokazuje prostřednictvím výpisu z evidence Rejstříku trestů. Dalším omezením pro osobu, která se chce stát členem orgánu akciové společnosti, je oznamovací povinnost, která se týká informací o jejím majetku, popřípadě majetku obchodní korporace, ve které daná osoba působila během uplynulých 3 let, a to jako člen některého z orgánů. Tyto informace jsou tedy spojeny s insolvenčním řízením, přičemž po členovi orgánu je vyžadováno sdělení, zda proti němu či proti obchodní korporaci, ve které působil, bylo vedeno insolvenční řízení dle jiného právního předpisu. Zákon dále uvádí možnost sdělení jiné překážky, která je obsahově srovnatelná s výše uvedeným. Na zástupce právnické osoby, která je členem orgánu akciové společnosti, jsou rovněž použity pravidla v případě střetu zájmů, zákazu konkurenčního jednání, jednání s péčí řádného hospodáře a důsledcích porušení této povinnosti. Veškerá výše uvedená pravidla a požadavky, které jsou kladeny na členy

orgánů, chrání akciovou společnost jako celek. U akciové společnosti se nepředpokládá, že by společníci řídili společnost samostatně.³²

2.1 OBECNĚ O ORGÁNECH AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Lze konstatovat, že podmínka a existenční předpoklad řádného fungování každé právnické osoby, to znamená i akciové společnosti, spočívá v jejím právním uspořádání. Akciová společnost má povinnost tvořit tyto orgány – valná hromada, představenstvo a dozorčí rada. Dle stanov může dokonce akciová společnost vytvořit i další orgány, vymezit jejich působnost a také stanovit způsob jejich rozhodování. Obecně je možné na orgány akciové společnosti aplikovat ustanovení NOZ o orgánech právnické osoby. Pravidla, která jsou obsahem zákona o obchodních korporacích, poté pouze doplňují obecný výklad. Jedná se o tyto pravidla: pravidlo podnikatelského úsudku, pravidlo jednání s péčí řádného hospodáře, pravidlo o střetu zájmů a pravidlo zákazu konkurence.³³

2.2 VALNÁ HROMADA

Valná hromada je nejvyšším orgánem akciové společnosti. Význam valné hromady pro akciovou společnost se projevuje ve třech základních aspektech – valná hromada definuje vůli akciové společnosti a rozhoduje dále o jejím osudu, a to především tím, že se tedy diferencuje od představenstva; dále je to orgán, přes který všichni akcionáři uplatňují svá práva společníka příslušné akciové společnosti; valné hromadě je představenstvo, likvidátoři, dozorčí rada a další zřizované orgány akciové společnosti, podřízeny, což znamená, že se musí řídit jejími zásadami a také jejími pokyny. *„Akcionáři vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti na valné hromadě nebo mimo ni. Připouští-li stanovy hlasování na valné hromadě nebo rozhodování mimo valnou hromadu s využitím technických prostředků, musí být podmínky tohoto hlasování nebo rozhodování určeny tak, aby umožňovaly společnosti ověřit totožnost osoby oprávněné vykonat hlasovací právo a určit akcie, s nimiž je*

³² HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy.* Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 310 – 311.

³³ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy.* Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 315 – 320.

*spojeno vykonávané hlasovací právo, jinak se k hlasům odevzdaným takovým postupem ani k účasti takto hlasujících akcionářů nepřihlíží. Podmínky rozhodování nebo hlasování podle odstavce 2 určí stanovy a vždy se uvedou v pozvánce na valnou hromadu nebo v návrhu rozhodnutí podle § 418; neobsahují-li tyto podmínky stanovy, určí je představenstvo.“*³⁴ Co se týče hlasování na valné hromadě, je možné za hlasování považovat i tzv. korespondenční hlasování. Akcionář se valné hromady může účastnit osobně či v zastoupení, přičemž plná moc pro zastupování na valné hromadě musí být tedy písemná a musí z ní vyplývat, zda byla tedy udělena pro zastoupení na jedné anebo na více valných hromadách.³⁵

12.2.1 SVOLÁNÍ VALNÉ HROMADY

Valná hromada akciové společnosti je svolávána prostřednictvím představenstva, to min. jednou za příslušné účetní období, ledaže by stanovy určily, že valná hromada by měla být svolána častěji. Valnou hromadu tedy svolává představenstvo či jeho člen, pokud ji představenstvo bez zbytečného odkladu nesvolá a tento zákon svolání valné hromady vyžaduje, anebo pokud představenstvo tedy není z dlouhodobého hlediska schopno se usnášet. Členové daného představenstva se musí vždy účastnit valné hromady. Členovi představenstva musí být uděleno slovo, kdykoliv o toto slovo požádá. Řádná účetní závěrka je projednána příslušnou valnou hromadou vždy nejpozději do 6 měsíců, a to od posledního dne předcházejícího účetního období. Představenstvo tedy svolává valnou hromadu bez zbytečného odkladu v okamžiku, kdy zjistí, že celková ztráta akciové společnosti na základě účetní závěrky dosáhla takové velikosti, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů akciové společnosti by neuhrazená ztráta dosáhla poloviny základního kapitálu.³⁶ Valná hromada se může konat i častěji, a to vždy v závislosti na stanovách společnosti či na jejich potřebách, potažmo potřebách jednotlivých akcionářů. Představenstvo dokonce disponuje oprávněním valnou hromadu svolat, kdykoliv to uzná za vhodné či potřebné, přičemž pak je již pouze na rozhodnutí akcionářů, zda dle programu shledají konání valné hromady za důležité a zúčastní se jí. Svolávání valné hromady dnes patří mezi zvláštní práva představenstva. I v okamžiku

---

³⁴ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

³⁵ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

³⁶ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

svolání valné hromady musí představenstvo postupovat s péčí řádného hospodáře a dbát především práv, které se týkají oprávněných zájmů jednotlivých akcionářů. Na valné hromadě akcionáři vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti, jsou zde oprávněni vznášet dotazy na představenstvo a domáhat se příslušných vysvětlení. Představenstvo má tak povinnost vybrat místo a čas konání valné hromady, a to takovým způsobem, aby neomezovalo právo akcionářů účastnit se valné hromady. Oprávnění představenstva valnou hromadu svolat se za určitých okolností může změnit následně v jeho povinnost. Pokud představenstvo valnou hromadu nesvolává na žádost kvalifikovaného akcionáře v rámci zákonem stanovené lhůtě, může kvalifikovaný akcionář požádat soud, aby jej tedy zmocnil ke svolání valné hromady a také ke všem jednáním za společnost.³⁷

Jelikož je valná hromada nejvyšším orgánem akciové společnosti, její jednání je nutné vnímat jako určující pro další vývoj společnosti a také pro činnost dalších orgánů.

Mezi oprávněné osoby, kterou mohou valnou hromadu svolávat, patří v současné době:

- 1.představenstvo společnosti – představenstvo je statutárním orgánem společnosti a valnou hromadu může svolat kdykoliv,
- 2.člen představenstva společnosti – člen je samotně oprávněn valnou hromadu svolat tehdy, pokud ji bez zbytečného odkladu tedy nesvolá představenstvo, či pokud není představenstvo dlouhodobě schopno usnášet se,
- 3.dozorčí rada akciové společnosti – rada získává pravomoc svolat valnou hromadu, pokud nemá akciová společnost zvolené představenstvo či představenstvo není schopno dlouhodobě plnit své povinnosti,
- 4.člen dozorčí rady společnosti – člen svolává valnou hromadu v okamžiku, pokud tak neučiní dozorčí rada,
- 5.kvalifikovaní akcionáři – akcionáři mají právo svolat valnou hromadu dle § 368 zákona o obchodních korporacích, pokud jejich žádosti o svolání valné hromady nevyhovělo představenstvo.³⁸

---

³⁷ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 347 – 350

³⁸ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 352.

2.2.2 POZVÁNKA NA VALNOU HROMADU

Svolavatel musí vždy min. 30 dnů přede dnem konání valné hromady uveřejnit pozvánku na valnou hromadu, a to na internetových stránkách společnosti, a zároveň ji musí také současně zaslat akcionářům, kteří vlastní akcie na jméno či zaknihované akcie na adresu, která je uvedena v seznamu akcionářů či také v evidenci zaknihovaných cenných papírů, popřípadě v evidenci, která je vedena schovatelem držícím imobilizované akcie v úschově. Akciová společnost může dle stanov definovat i další požadavky, které souvisí s valnou hromadou, přičemž stanovy mohou blíže určit, jakým způsobem lze nahradit zaslání pozvánky na adresu akcionářů. Faktickým uveřejněním pozvánky je myšleno doručení dané pozvánky akcionářům. Pozvánku je nutné na internetových stránkách společnosti zároveň i uveřejnit, a to až do dne konání valné hromady. Pozvánka na valnou hromadou obsahuje následující skutečnosti: sídlo a firmu společnosti; datum, místo a hodinu konání valné hromady; označení, zda je o řádnou či náhradní valnou hromadu; pořad valné hromady; rozhodný den k účasti na dané valné hromadě; návrh usnesení valné hromady a také jeho zdůvodnění; a v neposlední řadě také lhůtu, které souvisí s doručením vyjádření akcionáře k pořadu příslušné valné hromady. Valná hromada se může dle § 408 zákona o obchodních korporacích rozhodnout, zda chce či nechce určité záležitosti, které jsou zařazeny na pořad valné hromady, přeložit na příští valnou hromadu, anebo se může také rozhodnout, že je projednávat vůbec nebude.³⁹

Plánované jednání valné hromady je možné akcionářům prezentovat dvojitým způsobem. Pozvánka na valnou hromadu se může uveřejnit prostřednictvím internetových stránek společnosti, přičemž k prezentaci musí dojít vždy min. 30 dnů před konáním valné hromady. Pozvánka musí být tedy tímto způsobem uveřejněna min. do doby konání valné hromady. Druhou možností je to, že pozvánka na valnou hromadu se zašle min. 30 dnů před jednáním valné hromady akcionářům, kteří drží akcie na jméno, zaknihované akcie anebo také imobilizované akcie, a to na adresy, které jsou uvedeny v seznamu akcionářů. Je nutné zmínit, že výše uvedené požadavky na svolání valné hromady je možné v akciové společnosti prostřednictvím stanov modifikovat, a to nejenom ve smyslu zpřísnění, ale i ve smyslu zmírnění. Základním a klíčovým smyslem pozvánky na valnou hromadu je akcionáře informovat o konání valné hromady a o jejím programu. Právě na základě této pozvánky se totiž společníci poté rozhodují, zda se

---

³⁹ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

vůbec valné hromady chtějí zúčastnit, a zda se chtějí k navrhovaným bodům programů jednání valné hromady vyjádřit či nikoliv. Doručení pozvánky má akcionářům umožnit, aby se tedy na valnou hromadu připravili, a proto je nutné, aby byl program v rámci této pozvánky prezentován srozumitelně a také dostatečně určitě. Je více než jasné, že v praxi bývá často program valné hromady dodatečně upraven. Dle § 408 zákona o obchodních korporacích je možné záležitosti, které nejsou v pozvánce na valnou hromadu uvedeny, projednat pouze v okamžiku, jsou-li na valné hromadě přítomni všichni akcionáři, přičemž tito akcionáři musí s projednáním těchto záležitostí souhlasit.

40

2.2.3 ÚČAST NA VALNÉ HROMADĚ

Akcionáři mohou realizovat právo na řízení společnosti na valné hromadě či také mimo ní, přičemž akcionář se tedy valné hromady v praxi účastní osobně nebo v zastoupení. Zástupcem společníka přitom může být v tomto případě zástupce smluvní (zmocněný zástupce), zástupce zákonný nebo opatrovník (zástupce, který je jmenovaný soudem). Je nutné podotknout, že zástupcem může být nejenom fyzická, ale i právnická osoba. Pokud je akcionář na valné hromadě zastoupen zástupcem dle plné moci, jde o tzv. smluvní zastoupení. Dle § 399 zákona o obchodních korporacích jsou stanoveny základní náležitosti plné moci, a sice to, že plná moc musí být vždy udělena písemně a musí z ní vyplývat, zda k jejímu udělení došlo pro zastoupení akcionáře na jedné valné hromadě, či byla tato plná moc udělena pro zastupování na více valných hromadách. K posouzení ostatních náležitostí a také formy zmocnění je nutné právně kvantifikovat jednání akcionářů na valné hromadě. Pokud se netýká zastoupení pouze určitého právního jednání, je možné plnou moc udělit v písemné formě. Pokud se však vyžaduje pro právní jednání určitá forma, udělí se ve stejné formě i plná moc. Akcionář může být na valné hromadě zastoupen i prostřednictvím osoby, která je zapsána v evidenci investičních nástrojů jako správce či jako osoba, která disponuje oprávněním vykonávat práva spojená s akciemi. Zákon nově upravuje ochranu zastoupeného akcionáře před možným konfliktem jeho zájmů se zájmy jeho zástupce. Za tímto cílem zástupci ukládá povinnost s dostatečným předstihem před konáním valné hromady informovat zastoupeného akcionáře o všech skutečnostech, které mají na posouzení konfliktu zájmů význam. Zástupce nemá povinnost ani oprávnění konflikt zájmů hodnotit, pouze

---

⁴⁰ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 354 – 356.

akcionáře informuje o možném střetu zájmů rozhodných skutečnostech. Záleží pouze na jeho rozhodnutí, zda tedy konflikt zájmů shledá či nikoliv. V případě, že jej shledá, musí se dále taktéž rozhodnout o tom, zda zastoupení ukončí. I nadále platí, že se valné hromady nemohou účastnit zároveň akcionář i jeho zmocněnec.⁴¹ V této souvislosti je nutné zmínit se také o distanční účasti na valné hromadě, která byla v minulosti upravena prostřednictvím obchodního zákoníku. Nyní transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007, o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi. Ustanovení § 398 zákona o obchodních korporacích zcela nově upravuje nyní také podmínky pro hlasování na valné hromadě či mimo ni, a to s využitím technických prostředků. K hlasování s využitím technických prostředků existuje dnes několik základních zákonných podmínek – toto hlasování musí být výslovně definováno ve stanovách; podmínky hlasování či rozhodování s využitím technických prostředků musí být tedy určeny tak, aby akciová společnost mohla ověřit totožnost osoby, která je oprávněná hlasovací právo vykonat; podmínky hlasování s využitím technických prostředků musí být taktéž uvedeny v pozvánce na valnou hromadu; podmínky hlasování s využitím technických prostředků definují stanovy. Za hlasování s využitím technických prostředků lze považovat i korespondenční hlasování, při kterém společníci odevzdávají své hlasy písemnou formou, a to před konáním valné hromady.⁴²

2.2.4 PŮSOBNOST, USNÁŠENÍSCHOPNOST A PRŮBĚH

Valná hromada rozhoduje prostřednictvím usnesení, přičemž valná hromada si musí zvolit předsedu, dále zapisovatele, ověřovatele zápisu a osoby, které jsou pověřeny sčítáním hlasů. Do doby zvolení předsedy je nutné jednání valné hromady řídit prostřednictvím svolavatele či osoby, kterou svolavatel určí, což platí také v okamžiku, pokud není předseda valné hromady zvolen. Pokud není zvolen zapisovatel, ověřovatel zápisu či osoba, která je pověřena sčítáním hlasů, je nutné, aby je určil svolavatel valné hromady, přičemž valná hromada se poté může rozhodnout, že předsedou valné hromady a ověřovatelem zápisu se stane pouze jedna osoba. Zapisovatel vytvoří zápis z

---

⁴¹ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 357 – 359.

⁴² HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 360 – 361.

jednání valné hromady, a to do 15 dnů ode dne jejího ukončení. Zápis musí podepsat zapisovatel, předseda valné hromady, svolavatel a ověřovatel, nebo ověřovatelé zápisu.

⁴³ „Valná hromada je schopna se usnášet, pokud jsou přítomni akcionáři vlastníci akcie, jejichž jmenovitá hodnota nebo počet přesahuje 30 % základního kapitálu, ledaže stanovy určí jinak. Při posuzování schopnosti valné hromady se usnášet se nepřihlíží k akciím nebo vydaným zatímním listům, s nimiž není spojeno hlasovací právo, nebo pokud nelze hlasovací právo podle tohoto zákona nebo stanov vykonávat; to neplatí, nabudou-li tyto dočasně hlasovacího práva. Valná hromada rozhoduje většinou hlasů přítomných akcionářů, ledaže tento zákon nebo stanovy vyžadují jinou většinu.“ ⁴⁴ Je nutné upozornit na to, že každý akcionář, člen představenstva, dozorčí rady či dokonce i likvidátor se může v praxi začít dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady, a to dle ustanovení NOZ o neplatnosti usnesení členské schůze, kdy důvodem je rozpor s právními předpisy nebo se stanovami společnosti. Důvodem vedoucím k neplatnosti usnesení valné hromady je taktéž i rozpor tohoto usnesení s dobrými mravy. Pokud bylo rozhodnuto mimo valnou hromadu, právo podat návrh posléze zaniká uplynutím 3 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl nebo se mohl dozvědět o přijetí tohoto rozhodnutí, nejdéle však uplynutím 1 roku od přijetí tohoto rozhodnutí. Pokud nebylo právo § 428 zákona o obchodních korporacích uplatněno v rámci zákonné lhůty, není možné ani platnost usnesení valné hromady již dále přezkoumávat. ⁴⁵

Právní úprava průběhu valné hromady byla prostřednictvím rekodifikace změněna pouze z hlediska obsahového, nikoliv z hlediska systematického. V rámci změn došlo k odstranění terminologických nedostatků a nepřesnosti, čímž došlo k doplnění výslovné úpravy některých dílčích otázek, které souvisí s konáním valné hromady. Změny je možné označit za dílčí, nikoliv však koncepční. Smyslem všech těchto změn bylo usnadnit jednání valné hromady. Před samotným jednáním valné hromady musí mít akcionáři možnost vždy se seznámit s podrobnostmi, které se týkají průběhu jednání valné hromady, a zjistit její plánovaný pořad. Akcionáři taktéž musí mít možnost seznámit se s případnými návrhy, které se dotýkají změn stanov, či s dalšími podkladovými materiály – musí mít možnost rozhodnout se, zda se plánovaného jednání

---

⁴³ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁴⁴ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁴⁵ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

chtějí zúčastnit či nikoliv. Pokud ano, musí mít možnost se na jednání odpovídajícím způsobem připravit. Zahájení pořadu jednání valné hromady předchází okamžik, kdy se musí zjistit, zda je na valné hromadě přítomný dostatečný počet akcionářů, neboli zda je zastoupen dostatečný počet akcií. Právě k tomuto účelu slouží tzv. listina přítomných, do které je nutné zapsat všechny přítomné akcionáře, kteří se na jednání valné hromady dostavili, a to ať již osobně či v zastoupení. Listinu přítomných musí poté podepsat svolavatel či osoba, kterou svolavatel pověří. Podpisem listiny se potvrzuje zároveň i správnost obsahu. Listina přítomných musí vždy obsahovat jméno, bydliště či sídlo, údaje týkající se zmocněnce, pokud je akcionář zastoupen, jmenovitou hodnotu akcií, které daného akcionáře opravňují k hlasování, či údaj o tom, že daná akce neopravňuje akcionáře k hlasování. Prvním bodem pořadu jednání valné hromady je volba orgánů valné hromady, popřípadě modifikace pořadu jednání. Změnit či rozšířit program jednání lze pouze za přítomnosti a souhlasu všech akcionářů dané společnosti. Valná hromada je zahájena svolavatelem, který jí řídí až do okamžiku, kdy jsou zvoleny orgány valné hromady. Svolavatelem valné hromady je v převážné většině představenstvo akciové společnosti. Mezi povinné orgány valné hromady je možné zařadit předsedu valné hromady, ověřovatele, zapisovatele či osoby, které byly pověřeny sčítáním hlasů. Ke zvolení zapisovatele a předsedy dnes již stačí jenom rozhodnutí, které je přijato prostou většinou hlasů všech přítomných akcionářů. Po ukončení valné hromady je nutné vytvořit zápis z jednání valné hromady, který musí být vytvořen zapisovatelem, a to min. do 15 dnů od jejího ukončení.⁴⁶

2.3 PŘEDSTAVENSTVO

Představenstvo je v akciové společnosti řídicím orgánem, přičemž jeho primární funkce spočívá ve výkonu činností, které disponují správní a exekutivní podobou. Proto je možné představenstvo označit také jako statutární orgán společnosti. Představenstvo je zmocněno i povinno rozhodovat o veškerých záležitostech, s výhradou těch, které dle zákona spadají pouze do působnosti dozorčí rady či valné hromady. Lze konstatovat, že představenstvu přísluší tedy obchodní vedení společnosti, přičemž představenstvo zároveň také jedná jménem akciové společnosti. Je zapotřebí podotknout, že navenek za představenstvo jedná jménem dané akciové společnosti každý člen daného představenstva, pokud to není upraveno stanovami odlišně. Prostřednictvím dozorčí

---

⁴⁶ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 357 – 359.

rady či valné hromady je možné dle stanov omezit právo statutárního orgánu jménem společnosti jednat, avšak tato omezení nejsou v tomto případě účinná vůči třetím stranám. Představenstvo je ve své podstatě profesionálním managementem, který musí v zájmu akcionářů řídit společnost mezi jednotlivými zasedáními valné hromady. „*Nikdo není oprávněn udělovat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení; tím není dotčen § 51 odst. 1. Představenstvo zajišťuje řádné vedení účetnictví, předkládá valné hromadě ke schválení řádnou, mimořádnou, konsolidovanou, případně mezitímní účetní závěrku a v souladu se stanovami také návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty. Účetní závěrku nebo hlavní údaje z ní určené stanovami společnosti uveřejní představenstvo způsobem stanoveným tímto zákonem a stanovami pro svolání valné hromady alespoň 30 dnů přede dnem jejího konání s uvedením doby a místa, kde je účetní závěrka k nahlédnutí.*“⁴⁷ Společně s účetní závěrkou představenstvo uveřejňuje také zprávu o podnikatelské činnosti akciové společnosti a také o stavu jejího majetku. Tato zpráva je poté nedílnou součástí výroční zprávy společnosti.⁴⁸

2.3.1 SLOŽENÍ, VOLBA A ODPOVĚDNOST PŘEDSTAVENSTVA

Dle zákon o obchodních korporacích jsou členové představenstva voleni i odvoláváni prostřednictvím valné hromady, pokud stanovy neurčí jinak. Členy představenstva může volit i dozorčí rada a v tom případě je nutné schválit také smlouvu o výkonu funkce s jednotlivými členy představenstva.⁴⁹ Pokud členy volí dozorčí rada, má to samozřejmě i své výhody – dozorčí rada může totiž mnohem lépe sledovat nutnou odbornost představenstva z hlediska vedení akciové společnosti, přičemž je schopna flexibilně na vývoj ihned reagovat. Orgán, který v akciové společnosti členy představenstva tedy volí, disponuje zároveň i oprávněním je z této funkce kdykoliv odvolat. Do své funkce jsou členové představenstva vždy voleni na určité volební období, avšak dle zákona je možné, že tatáž osoba může být zvolena opakovaně.⁵⁰ Pokud stanovy společnosti neurčí jinak, představenstvo má celkem 3 členy, volí a

---

⁴⁷ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012. obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁴⁸ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁴⁹ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁵⁰ ELIÁŠ, K. *Akciová společnost: Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě*. Praha: Linde, 2000. ISBN 8072012320, s. 45.

odvolává svého předsedu. Délka funkčního období je u jednotlivých členů představenstva sjednána na 1 rok.⁵¹ Co se týče odpovědnosti členů představenstva, je nutné upozornit na to, že kvalita výkonu funkce představenstva má řadu znaků a je možné ji hodnotit z mnoha úhlů pohledu. Z toho nejširšího úhlu pohledu je možné do kvality výkonu funkce člena představenstva zahrnout i vázanost na pokyny, které jsou stanoveny jinými orgány. Představenstvo se tak musí tedy řídit pokyny a zásadami, které byly schváleny valnou hromadou. Základní povinností jednotlivých členů představenstva je vykonávat svoji působnost s péčí řádného hospodáře. Doposud byla problematika péče řádného hospodáře spojována pouze s obchodními společnostmi, avšak nyní se tato oblast přesunula i do NOZ, což mělo v praxi ten efekt, že se aplikace požadavku jednání s kvalitou řádného hospodáře rozšířila z obchodních společností i na další členy orgánů – na všechny členy voleného orgánu právnické osoby. Výkon působnosti s péčí řádného hospodáře ve své podstatě znamená, že povinností každého člena představenstva je zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a také o skutečnostech, které by mohly v okamžiku prozrazení způsobit škodu třetím osobám. Porušení této zásady však neovlivňuje účinky jednání jednotlivých členů představenstva vzhledem k třetím osobám. Pokud nastane spor a není jasné, zda člen představenstva jednal v rozporu s touto zásadou, nese důkazní břemeno daný člen představenstva. Členové představenstva zároveň také zodpovídají akciové společnosti za škodu a taktéž musí ručit za závazky společnosti nerozdílně a společně.⁵²

2.3.2 VÝKON PŮSOBNOSTI PŘEDSTAVENSTVA

Představenstvo akciové společnosti disponuje dosti širokou působností mezi jednotlivými orgány společnosti – představenstvu náleží primárně obchodní vedení společnosti dle § 435 zákona o obchodních korporacích, dále však také statutární zástupčí oprávnění a tzv. zbytková působnost. Co se týče obchodního vedení, jedná se o působnost představenstva, která dále směřuje dovnitř akciové společnosti, přičemž jejím prostřednictvím dochází k naplnění předmětu podnikatelské činnosti akciové společnosti. Statutární zástupčí oprávnění je poté zastupování akciové společnosti, a to

---

⁵¹ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁵² HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 395 – 398.

vůči třetím osobám. Zbytková působnost je působností, které není možné svěřit do působnosti jiného orgánu akciové společnosti. S působností statutárního vedení (s obchodním vedením) úzce souvisí problematika pokynů, které jsou udělovány statutárnímu orgánu. Všeobecný zákaz představenstvu udělovat pokyny do obchodního vedení, a to dle § 435 zákona o obchodních korporacích, má dvě základní výjimky – první výjimku tvoří § 51 odst. 2 zákona o obchodních korporacích.⁵³ „Člen statutárního orgánu kapitálové společnosti může požádat nejvyšší orgán obchodní korporace o udělení pokynu týkajícího se obchodního vedení; tím není dotčena jeho povinnost jednat s péčí řádného hospodáře.“⁵⁴ Druhou výjimku tvoří v rámci udělování pokynu do oblasti obchodního vedení společnosti § 81 odst. 1 zákona o obchodních korporacích. „Orgán řídicí osoby může udělovat orgánům řízené osoby pokyny týkající se obchodního vedení, jsou-li v zájmu řídicí osoby nebo jiné osoby, se kterou tvoří řídicí osoba koncern.“⁵⁵ Do působnosti představenstva akciové společnosti je možné zařadit statutární zástupčí činnost, obchodní vedení společnosti, zajištění řádného vedení účetnictví, předkládání řádné, mimořádné, konsolidované či mezitímní účetní závěrky valné hromadě, předkládání návrhu na rozdělení zisku či úhrady ztráty ke schválení valné hromadě, podávání zpráv o finanční asistenci, rozhodování dle pověření valnou hromadou o zvýšení základního kapitálu či vypracování zprávy o vztazích, apod.⁵⁶ „Představenstvo rozhoduje většinou hlasů přítomných členů, ledaže stanovy určí vyšší počet. Každý člen představenstva má 1 hlas. O průběhu jednání představenstva a o jeho rozhodnutích se pořizují zápisy podepsané předsedajícím a zapisovatelem; přílohou zápisu je seznam přítomných. V zápisu se jmenovitě uvedou členové představenstva, kteří hlasovali proti jednotlivým rozhodnutím nebo se zdrželi hlasování; u neuvedených členů se má za to, že hlasovali pro přijetí rozhodnutí.“⁵⁷

---

⁵³ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 392 – 393.

⁵⁴ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁵⁵ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁵⁶ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 393 – 394.

2.3.3 ZÁKAZ KONKURENCE

Nedílnou součástí kvality výkonu funkce představenstva patří i dodržování zákazu konkurence, popřípadě konkurenční činnost pouze se souhlasem zakladatelů.⁵⁸ Člen představenstva akciové společnosti nesmí vyvíjet podnikatelskou činnost v předmětu činnosti společnosti, a to ani ve prospěch jiné osoby, a nesmí ani zprostředkovávat obchody společnosti pro někoho jiného. Člen představenstva dále také nesmí být zároveň i členem statutárního orgánu jiné právnické osoby, která disponuje stejným či velmi podobným předmětem podnikatelské činnosti, stejně jako se nesmí účastnit podnikání jiné obchodní korporace v podobě společníku s tzv. neomezeným ručením, či jako ovládající osoba jiné osoby, která vykazuje stejný či obdobný předmět podnikatelské činnosti.⁵⁹ Zmíněná omezení je nutné chápat pouze jako minimální zákonná omezení v oblasti zákazu konkurence. Stanovy akciové společnosti mohou být poté v praxi mnohem více přísné a mohou velmi často definovat i řadu dalších omezení, který se týkají jednotlivých členů představenstva akciové společnosti. V této souvislosti je nutné zdůraznit také informační povinnost kandidáta na členství v orgánu, a to vůči orgánům akciové společnosti neboli vůči zakladatelům společnosti.⁶⁰ Co se týče následků porušení zákazu konkurence, tak ty jsou blíže specifikovány v § 432 NOZ, dle kterého se tedy akciová společnost může domáhat prohlášení jednání člena představenstva za učiněné na jeho účet, náhrady škody a jedná-li člen představenstva na cizí účet, aby mu bylo poté postoupeno právo na odměnu či mu byla vydána odměna již poskytnutá.⁶¹

---

⁵⁷ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁵⁸ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 396.

⁵⁹ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o34 obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁶⁰ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 396.

⁶¹ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník: Občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

2.3.4 ZPŮSOB ODMĚŇOVÁNÍ ČLENŮ PŘEDSTAVENSTVA

Všechny odměny musí být schváleny valnou hromadou. Bohumil Havel ve svém odborném článku tvrdí: „*Je věcí společnosti, jak a kdy členy svých statutárních orgánů odměňuje, zákon dává proto pravidla jen pro zjištění kontroly odměn.*“⁶²

Zákon o obchodních korporacích v ustanovení § 60 vymezuje náležitosti odměňování, které smlouva o výkonu funkce obsahuje. Jde především o:

1. vymezení všech složek odměny,
2. stanovení výše odměny nebo způsobu jejího výpočtu a její podoby, stanovení určitých pravidel pro výplatu zvláštních odměn a podílu na zisku, údaje o odměnách nebo výhodách člena orgánu společnosti.

Motivací pro člena orgánů, aby vykonával svou funkci řádně a ve prospěch společnosti, je možnost neposkytnutí odměny. Zákon v ustanovení § 61 odst. 2 ZOK

zavedl eventualitu neposkytnout odměnu, pokud výkon funkce člena „*přispěl k nepříznivému hospodářskému výsledku společnosti.*“ zároveň si ale společnost může stanovit opak, tedy že odměna bude poskytnuta i přes toto ustanovení.

2.3.5 PODNIKATELSKÝ ÚSUDEK

Zákon o obchodních korporacích přibližuje povinnost řádného hospodáře v ustanoveních § 51 až § 53 ZOK. Ustanovení § 51 odst. 1 ZOK upravuje pravidlo podnikatelského úsudku, pokud ho tedy člen orgánu splní, předpokládá se, že jednal s péčí řádného hospodáře. Pravidlo podnikatelského úsudku je obohaceno složkami. Do nich patří dobrá víra, předpoklad, že jedná informativně, podmínku, že jedná v zájmu obchodní korporace, loajalita vůči společnosti. Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích se v tomto směru nechala inspirovat zahraničními kodexy. V angloamerickém právu se tento pojem označuje jako „*business judgement rule.*“ . Základní idejí tohoto pravidla je, že pokud jsou dodrženy všechny podmínky při rozhodování, nenese statutární orgán odpovědnost za své činy. Pravidlo podnikatelského úsudku konečně poskytuje možnost ochrany statutárnímu orgánu, protože často musí jednat tak, aby neuškodil společnosti a zároveň se snažil navýšit zisk, a tím se často pohyboval na hranici rizika. Pokud je tedy rozhodnutí podle příslušného orgánu správné, nemusí se bát, že by za to byl nějak postížen.

⁶² HAVEL, B. Postavení členů statutárních orgánů a jejich odpovědnost po 1.1.2014. *iHned.cz* [online] 2013-05-27 [cit. 2014-03-06].

2.3.6 SMLOUVA O VÝKONU FUNKCE

Smlouva o výkonu funkce je smlouvou, která má vždy písemnou podobu a upravuje vztahy mezi členem orgánu a společností. Změna tohoto právního vztahu umožňuje řešení problémů odměňování, nebo můžeme říci, že to je úprava toho, na co má nárok člen dozorčí rady nebo člen představenstva. K ratifikování smlouvy má právo pouze valná hromada či dozorčí rada společnosti.⁶³

Stimulem, jak pro členy orgánů, tak pro celou akciovou společnost, je právě změna právního předpisu nebo zákona, která spočívá hlavně v jeho vysvětlení. Výkon bude považován za bezplatný, pokud označené strany si dopředu nesjednají odměnu. Na tuto změnu by měli dávat pozor především členové orgánů společnosti, které jsou již funkční (neboli byli funkční před účinností nového zákona). Následkem tohoto nedopatření může dojít k tomu, že tito členové budou vykonávat svoji činnost bez úplaty neboli zadarmo.

2.3.7 OMEZENÍ MOŽNOSTI ODSTOUPENÍ Z FUNKCE

Budeme-li hovořit o odstoupení z funkce člena orgánu, zákon stanoví, že člen orgánu obchodní korporace nemůže odstoupit v době, kdy se to společnosti nehodí. Z ustanovení § 59 odst. 5 ZOK plyne, že kdyby se jednalo v důsledku jeho odchodu o špatný dopad na společnost, který by nešel odvrátit, musel by člen orgánu ve své funkci zůstat po dobu odvrácení takové krizové situace. Zákon totiž klade důraz na loajalitu člena orgánů obchodní korporace. Způsob a oznámení o odstoupení z funkce se řídí též podle ustanovení § 59 odst. 5 ZOK.

2.4 DOZORČÍ RADA

Dozorčí rada je tzv. obligatorně zřizovaný orgán akciové společnosti, který disponuje dosti výraznými kontrolními pravomocemi a ty jsou doplněny o určité působnosti řídicího a také jednatelského charakteru. Dozorčí rada je zároveň také

---

⁶³ HRDLÍK, M. Smlouva o výkonu funkce - její tvorba, povaha a schvalování. *iHned* [online]. 2013-0628 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: 114 Srov. ustanovení § 66 ObchZ.

kolektivní orgán akciové společnosti. ⁶⁴ V pravomoci dozorčí rady je dohlížet na výkon působnosti představenstva a také na činnost společnosti jako celku, přičemž dozorčí rada se musí řídit zásadami, který byly schváleny valnou hromadou. Porušení těchto zásad však nemá účinky vůči třetím osobám. „*Nikdo není oprávněn udělovat dozorčí radě pokyny, které se týkají její zákonné povinnosti kontroly působnosti představenstva. Dozorčí rada má oprávnění nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících se činnosti akciové společnosti a tím tedy kontrolovat, zda jsou účetní zápisy vedeny řádně a v souladu se skutečností a zda se podnikatelská či jiná činnost společnosti děje v souladu s jinými právními předpisy a stanovami. Oprávnění podle odstavce 1 mohou členové dozorčí rady využívat jen na základě rozhodnutí dozorčí rady, ledaže dozorčí rada není schopna plnit své funkce.*“ ⁶⁵ Dozorčí rada musí taktéž přezkoumávat řádnou, mimořádnou, konsolidovanou, popřípadě také mezitímní účetní závěrku, popřípadě i návrh na rozdělení zisku nebo na úhradu ztráty, přičemž poté předkládá všechna svá vyjádření valné hromadě. Dozorčí rada určuje svého člena, který posléze akciovou společností zastupuje v oblasti řízení před soudy a jinými orgány proti členu představenstva. ⁶⁶

První novela ZOK se týká podniků, které zaměstnávají více než 500 lidí. Zaměstnanci budou mít podle novely č. 458/2016 Sb. právo obsadit jednu třetinu míst v dozorčí radě, další dvě třetiny by volila valná hromada. Ve společnostech, které nemají dozorčí radu, budou mít zaměstnanci nárok na zastoupení ve správní radě. Společnosti s více než 500 zaměstnanci nyní budou muset upravit stanovy a převolit dozorčí rady, a to do dvou let od nabytí účinnosti novely č. 458/2016 Sb., tedy do 14. ledna 2019. ⁶⁷

2.4.1 SLOŽENÍ A PŮSOBNOST DOZORČÍ RADY

Pokud není ve stanovách akciové společnosti stanoveno jinak, dozorčí rada má 3 členy, přičemž počet členů dozorčí rady musí být vždy dělitelný třemi, jde-li o

---

⁶⁴ ELIÁŠ, K. *Akciová společnost: Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě*. Praha: Linde, 2000. ISBN 8072012320, s. 52 – 53.

⁶⁵ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012

⁶⁶ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012

⁶⁷ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 458/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

společnost s více než 500 zaměstnanci v pracovním poměru. Členové dozorčí rady jsou voleni a taktéž odvoláváni prostřednictvím valné hromady. Pokud má akciová společnost více jak 500 zaměstnanců v pracovním poměru, volí 2/3 členů dozorčí rady valná hromada a 1/3 poté zaměstnanci akciové společnosti. Dle stanov může být definován vyšší počet jednotlivých členů dozorčí rady, kteří jsou voleni zaměstnanci, ale tento počet nesmí být však větší, než počet členů, kteří jsou voleni prostřednictvím valné hromady. Právem volit členy dozorčí rady disponují pouze zaměstnanci, kteří se nachází v akciové společnosti v pracovním poměru. Člen dozorčí rady, který je zvolený zaměstnanci, může být zaměstnanci také poté i odvolán. Na odvolání zaměstnance je možné použít ustanovení odst. 3 zákona o obchodních korporacích. Dále je nutné upozornit na to, že dozorčí rada volá a také odvolává svého předsedu. Pokud není obsahem stanov či smlouvy o výkonu funkce v dozorčí radě délka funkčního období, platí, že pro každého člena dozorčí rady je sjednána délka 3 roky. Člen dozorčí rady nesmí být v žádném případě současně také členem představenstva či jinou osobou, která je oprávněna dle zápisu v obchodním rejstříku jednat za akciovou společnost.⁶⁸ Co se týče působnosti dozorčí rady, tak ta je užší než působnost ostatních orgánů akciové společnosti, což vyplývá primárně z povahy a účelu dozorčí rady – z jeho kontrolní funkce. Do působnosti dozorčí rady je tak možné zařadit:

- 1.dohled na činnost představenstva,
- 2.přezkoumání účetní závěrky,
- 3.přezkoumání zprávy o vztazích,
- 4.svolání valné hromady v případech, které jsou definovány zákonem,
- 5.účast na valné hromadě,
- 6.podání vysvětlení a zprávy o činnosti, a to vůči valné hromadě,
- 7.zastupování akciové společnosti před soudem, a to v řízení proti členovi představenstva,
- 8.možnost zákazu uzavření smlouvy,
- 9.a volba či odvolání jednotlivých členů představenstva společnosti.⁶⁹

---

⁶⁸ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012

⁶⁹ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 394.

2.4.2 ROZHODOVÁNÍ A JEDNÁNÍ DOZORČÍ RADY

Členové dozorčí rady se účastní valné hromady, přičemž pověřený člen dozorčí rady seznamuje valnou hromadu s výsledky činnosti dozorčí rady. Jednotlivým členům dozorčí rady musí být uděleno slovo, a to kdykoliv o to požádají. Dozorčí rada rozhoduje prostřednictvím většiny přítomných členů, pokud stanovy neurčí jinak. Je nutné uvést, že každý člen dozorčí rady má k dispozici 1 hlas, přičemž o samotném průběhu jednání dozorčí rady a také o jejím rozhodnutí je nutné pořídit zápis, který posléze podepíše předsedající. Přílohou tohoto zápisu je seznam přítomných. V zápisu je nutné jmenovitě uvést jednotlivé členy dozorčí rady, kteří zde hlasovali proti přijetí příslušných rozhodnutí anebo se naopak hlasování zdrželi. U členů, kteří zde nejsou uvedeni, se předpokládá, že hlasovali pro přijetí rozhodnutí. V zápise je nutné uvést také stanoviska menšiny členů, a to v okamžiku, pokud o to požádají.⁷⁰ Pokud je prostřednictvím stanov akciové společnosti k určitým jednáním představenstva vyžadován souhlas dozorčí rady a dozorčí rada však tento souhlas neposkytne, nenesou členové představenstva akciové společnosti odpovědnost za škodu, která vznikla vlivem plnění tohoto rozhodnutí dozorčí rady. Za škodu, která vznikla, poté odpovídají společně a také nerozdílně ti členové dozorčí rady, kteří v daném okamžiku nedokázali jednat s péčí řádného hospodáře.⁷¹

2.4.3 ZÁNİK ČLENSTVÍ V DOZORČÍ RADĚ

Z pohledu zániku funkce v dozorčí radě se ve srovnání s dřívější právní úpravou věcně nic nezměnilo. Nyní je nutné pouze myšlení přizpůsobit nové právní úpravě a také tomu, že členem orgánu akciové společnosti může být jak fyzická, tak i právnická osoba. K zániku funkce v dozorčí radě může dojít z několika důvodů. Členství zaniká smrtí člena fyzické osoby či zánikem člena právnické osoby, pokud není možné určit právní nástupnictví. Právní nástupnictví nepřipadá v úvahu v okamžiku, kdy právnická osoba zanikne bez právního nástupce, či když právní nástupnictví v orgánech akciové společnosti je vyloučeno prostřednictvím stanov společnosti. Dalším důvodem zániku členství je odvolání z funkce. V této souvislosti je zapotřebí připomenout, že členy dozorčí rady volí a také odvolává valná hromada akciové společnosti, či jediný

---

⁷⁰ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012.

⁷¹ STAŇKOVÁ, Anna. *Podnikáme úspěšně s malou firmou*. V Praze: C.H. Beck, 2007. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-926-9, s. 80.

akcionář. Zaměstnanci nyní ztratili zákonné právo spojené s povinným zastoupením v rámci dozorčí rady akciové společnosti a dle nové právní úpravy jim jej je možné přiznat jenom prostřednictvím stanov akciové společnosti. Pokud jde o představenstvo společnosti, tak to je voleno i odvoláváno valnou hromadou, avšak dle stanov může být tato působnost svěřena dozorčí radě. K zániku členství může také dojít odstoupením z této funkce, kdy člen dozorčí rady může jednoduše ze své funkce odstoupit, a to svým jednostranným prohlášením. Odstoupení lze podat orgánu akciové společnosti, který daného člena zvolil. V tomto případě tedy dojde k ukončení funkce uplynutím 1 měsíce od doručení oznámení o tomto odstoupení. Dalšími důvody vedoucími k zániku členství v dozorčí radě je ztráta předpokladů pro výkon této funkce a také uplynutí funkčního období.⁷²

2.5 SPRÁVNÍ RADA A STATUTÁRNÍ ŘEDITEL

Správní rada je upravena prostřednictvím § 457 a násl. zákona o obchodních korporacích. Pokud stanovy akciové společnosti neurčí jinak, správní rada musí mít 3 členy. Správní rada je svým způsobem stěžejním orgánem monistické akciové společnosti.⁷³ Její postavení výrazně přesahuje význam dozorčí rady v dualistickém systému. Je důležité zmínit, že se nejedná o statutární orgán podle ustanovení § 463 odst. 1 ZOK ani o nejvyšší orgán společnosti podle ustanovení § 44 ZOK, nýbrž tato skutečnost nemusí být jasná z ustanovení, které plyne z ustanovení § 456 odst. 2 ZOK, podle něhož, „*kde v tomto zákoně stanoví o dozorčí radě, rozumí se tím podle okolností správní rada nebo předseda správní rady anebo jiný orgán s obdobnou kontrolní působností*“.⁷⁴ Avšak se lze domnívat, že z právní úpravy vyplývají významné rozdíly, které posilují postavení správní rady.⁷⁵ Pravidla, která vypovídají o svolání správní rady, jsou upraveny prostřednictvím stanov společnosti a jednání správní rady svolává její předseda. K účasti na jednání správní rady je zapotřebí přizvat statutárního ředitele. Pokud správní rada není svolána po dobu delší, než jsou 2 měsíce, může o její svolání posléze požádat předsedu 1/3 jejich členů, a to s pořadem jednání, který je nutné určit.

---

⁷² HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 394 – 395.

⁷³ Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích. *Ministerstvo spravedlnosti*. [online] Posl. aktualizace 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z:

⁷⁴ Ustanovení § 456 ZOK.

⁷⁵ Zach T. *Monistický systém správy akciové společnosti*. Seminární práce. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta. [online] 2013-04-04 [cit. 2013-11-13]. Dostupné z:

*„Nesvolá-li předseda správní radu bez zbytečného odkladu od doručení žádosti, mohou ji svolat sami žadatelé; náklady s tím spojené nese společnost. Předseda svolá správní radu i tehdy, požádá-li o to statutární ředitel, a to s pořadem jednání, který statutární ředitel určil. Nesvolá-li předseda správní radu bez zbytečného odkladu od doručení žádosti, může ji svolat sám statutární ředitel; náklady s tím spojené nese společnost.“*⁷⁶ Správní rada definuje také základní zaměření obchodního vedení společnosti a posléze i dohlíží na jeho řádný výkon. Do působnosti správní rady náleží jakákoliv věc, která se týká akciové společnosti, ledaže ji tento zákon svěřuje do působnosti valné hromady.⁷⁷ Dále je jí také přiznáváno ustanovení, kde správní rada *„určuje základní zaměření obchodního vedení společnosti a dohlíží na jeho řádný výkon.“*⁷⁸ Pojem obchodní vedení není v zákoně přesně definován. Můžeme obchodní vedení považovat za rozhodování o denních a provozních záležitostech společnosti, jde především o realizaci podnikatelské činnosti.⁷⁹ Vedení takového podniku jde rozdělit na krátkodobé řízení a dlouhodobé řízení. Přičemž do krátkodobého řízení lze zařadit právě každodenní záležitosti, a do dlouhodobého řízení strategii vedení. Což můžeme chápat jako dlouhodobý záměr činnosti k dosažení určitého cíle.⁸⁰ Nutné je zmínit rozhodování obchodního vedení, jímž se nabízí možnost rozlišovat je podle míry své obecnosti. Ustanovení § 463 odst. 4 ZOK zakotvuje, že *„statutárnímu řediteli přísluší obchodní vedení.“* Správní radě je přiznávána jen část působnosti obchodního vedení, jsou to především rozhodnutí ohledně koncepčních a strategických záležitostí. A statutárnímu řediteli jsou pak přiznávána rozhodnutí neboli stanoviska, podle kterých se řídí a vede obchodní společnost. Do rozporu se pak ale dostává ustanovení § 435 ZOK, kde se píše, že: *„nikdo není oprávněn udělovat představenstvu (v našem případě statutárnímu řediteli) pokyny týkající se obchodního vedení.“*⁸¹ *Správní rada je kontrolní orgán obchodní společnosti. Má celou řadu důležitých kontrolních oprávnění. Jejím hlavním úkolem je dohled nad správným výkonem působnosti statutárního ředitele a dohled nad fungováním společnosti jako celku.*⁸² *Kontrolu nad statutárním ředitelem provádí spolu*

---

⁷⁶ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012

⁷⁷ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech: Zákon o obchodních korporacích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2012

⁷⁸ Ustanovení § 460 odst. 1 ZOK.

⁷⁹ Lexikon hesel. *Sagit.cz* [online] Posl. aktualizace 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z:

⁸⁰ Zach T. *Monistický systém správy akciové společnosti*. Seminární práce. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta. [online] 2013-04-04 [cit. 2013-02-13]. Dostupné z:

⁸¹ Ustanovení § 435 ZOK.

⁸² Srov. ustanovení § 446 odst. 1 ZOK.

se správní radou i předseda správní rad⁸³ Zákon ale umožňuje, aby předseda správní rady byl i statutárním ředitelem. Což upravuje ustanovení § 463 odst. 3 ZOK, přičemž na takové postavení se použije přednostně ustanovení o představenstvu. Pokud je tedy statutárním ředitelem zároveň předsedou správní rady, úplnou kontrolní působnost má správní rada. Do působnosti správní rady také náleží jmenování statutárního ředitele a schvalování smlouvy o výkonu funkce statutárního ředitele.⁵⁶ Obsazování statutárního ředitele je zmiňována podrobněji v další kapitole.

Oprávnění správní rady jsou stejná jako oprávnění dozorčí rady. Ostatní orgány jsou povinny s ní spolupracovat a její rozhodnutí je pro ně závazné. Jediné omezení pravomoci správní rady je vůči valné hromadě, rozhodnutí správní rady nesmí zasahovat do její působnosti.⁸⁴

Faktickým oprávněním je právo správní rady „nahlížet do všech dokladů a záznamů“⁸⁵, které se týkají činnosti společnosti. Také je oprávněna přezkoumávat a kontrolovat náležité vedení účetních spisů, které musí být v souladu se skutečností, a také podnikatelská jednání nebo působení, jež musí být ve shodě s právními předpisy a stanovami společnosti. Dále jí zákon přiznává přezkum účetních závěrek, návrhy na rozdělení zisku nebo na úhrady ztrát. Své posudky pak správní rada předkládá valné hromadě.⁸⁶ Podstatným právem správní rady je možnost pozastavit činnost členu správní rady nebo statutárnímu řediteli, který jí oznámil střet zájmu jeho funkce.⁸⁷ Je to také správní rada, která může zakázat statutárnímu řediteli uzavírat pro společnost nevýhodné smlouvy.⁸⁸ Dále je nutné upozornit na sporný výklad zákonu o obchodních korporacích. Správní rada se při své činnosti řídí zásadami schválenými valnou hromadou.⁸⁹ Z ustanovení § 446 odst. 3 ZOK vyplývá, že nikdo (tedy ani valná hromada) není oprávněn udělovat správní radě pokyny, které se týkají kontroly působnosti statutárního ředitele. Za zvláštnost považuje Jan Dědič to, že mezi výše uvedenými ustanoveními a ustanovením § 370 ZOK, kde se píše, že kvalifikovaný akcionář může žádat správní radu o přezkoumání výkonu funkce statutárního ředitele, může docházet k paradoxu výkladu práva. Protože kvalifikovaný akcionář může

⁸³ Srov. ustanovení § 462 odst. 1 ZOK.

⁸⁴ Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích. Ministerstvo spravedlnosti. [online] Posl. aktualizace 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z:

⁸⁵ Ustanovení § 447 odst. 1 ZOK.

⁸⁶ Srov. ustanovení § 447 odst. 3 ZOK.

⁸⁷ Srov. ustanovení § 54 odst. 4 ZOK.

⁸⁸ Srov. ustanovení § 55 odst. 1 ZOK.

⁸⁹ Srov. ustanovení § 446 odst. 2 ZOK.

prosadit svou silou podílu usnesení, které žádá o to samé, tedy o přezkum výkonu funkce statutárního ředitele.

Základní pravidlo, které rozděluje pravomoci mezi správní radu a valnou hromadu, je obsaženo v ustanovení § 460 odst. 2 ZOK. Toto ustanovení určuje tzv. zbytkovou působnost. Jsou to kompetence, které zákon přímo nevyslovuje. Platí tedy, že tam, kde zákon nepřisoudí působnost žádnému jinému orgánu, je k rozhodnutí oprávněna správní rada. Zbytkovou působnost má tedy vždy pouze správní rada. Výjimka z takového pravidla je zakotvena v ustanovení § 163 NOZ, podle kterého je statutární orgán ten, kdo má zbytkovou působnost. Můžeme to považovat za pozitivní přínos pro monistickou strukturu společnosti, protože je to určitý znak, jenž odlišuje správní radu od dozorčí rady. Další odlišností od dualistického systému je pravomoc správní rady zvýšit základní kapitál, ovšem až po tom, co byla valnou hromadou k tomu pověřena. Takové oprávnění má v dualistickém systému představenstvo.⁹⁰ U takového ustanovení se však nebude uplatňovat analogické řešení podle ustanovení § 456 odst. 1 ZOK, u kterého by platilo, že tam, kde se použije představenstvo, rozumí se tím statutární ředitel.

V čele správní rady stojí její předseda, který má zejména organizační úkoly.⁹¹ Funkci předsedy správní rady může vykonávat pouze fyzická osoba.⁶⁵ Pravomoc volit a odvolávat svého předsedu náleží správní radě.⁶⁶ Předsedu volí podle volby úpravy ve stanovách. Předseda pak správní radu zastupuje navenek. Předseda obecně není samostatným orgánem nebo podorgánem správní rady, pokud však není zároveň statutárním ředitelem. Podle ustanovení § 462 odst. 2 ZOK předseda správní rady zastupuje společnost „v řízení před soudem a jinými orgány proti statutárnímu řediteli.“ Jestliže je předseda správní rady současně statutárním ředitelem, zastupuje společnost jiný člen, který je správní radou určen. Jeho činnost kontroluje správní rada, které se také ze své činnosti zodpovídá. O působnosti správní rady a svých poznatek informuje valnou hromadu. Jak už bylo výše zmíněno, správní rada může předsedu z funkce odvolat. Dále je správní radě dáno právo zvolit si na místo stávajícího předsedy jiného člena za nového předsedu, toto oprávnění se však může použít jen v případě, že stávající předseda nemůže delší dobu vykonávat svou funkci. Předseda správní rady se zapisuje do obchodního rejstříku. Obsah věty podle ustanovení § 461 odst. 1 ZOK, který

⁹⁰ Srov. ustanovení § 511 odst. 2 ZOK.

⁹¹ Srov. JOSKOVÁ, L.; PRAVDA, P. *Zákon o obchodních korporacích s komentářem*. 1.vyd. Praha: Grada, 2014, s. 9. ⁶⁵ Srov. ustanovení § 461 odst. 2 ZOK. ⁶⁶ Srov. ustanovení § 461 odst. 1 ZOK.

zní „*funkční období předsedy nesmí přesáhnout délku jeho funkčního období jako člena správní rady*,⁹², je v zásadě nepodstatný, protože je toto ustanovení ze zákona zřejmé.

Statutární ředitel je v případě akciové společnosti statutárním orgánem, což znamená, že společnost zastupuje navenek. Statutárním ředitelem může být pouze fyzická osoba, přičemž funkce ředitele je slučitelná s funkcí předsedy správní rady. Pokud bude správní rada jednočlenná, jde o čistou podobu monistického systému, kdy je veškerá moc, kontrolní i výkonná, koncentrována do rukou jednoho člena orgánu. Statutární ředitel svoji funkci vykonává dle smlouvy o výkonu funkce, kterou musí schválit správní rada. Do působnosti předsedy správní rady patří obchodní vedení a také statutární činnost.⁹³ Pokud je v oblasti volby a odvolání členů správní rady zákon částečně nejasný, pak v otázce volby a odvolání statutárního ředitele je přímo vnitřně rozporný. Zatímco totiž § 421 odst. 2 písm. e) ZOK stanoví, že do působnosti valné hromady spadá „volba a odvolání členů představenstva nebo statutárního ředitele, pokud stanovy neurčují, že tato působnost náleží dozorčí radě“, podle § 463 odst. 1 ZOK je statutární ředitel „jmenovaný správní radou“. Rozpor zákonných norem lze naštěstí překlenout výslovnou úpravou ve stanovách společnosti, pokud se však tak ale nestane, budou adresáti práva vystaveni značné právní nejistotě.⁹⁴

---

⁹² Srov. ustanovení § 461 odst. 1 ZOK.

⁹³ HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8, s. 405.

⁹⁴ ZACH, T. *Monistický systém správy akciové společnosti*. Seminární práce. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta. [online] 2013-04-04 [cit. 2013-11-13]. Dostupné z:

3. Dějiny právní úpravy akciové společnosti

Akciová společnost je jednou z nejstarších forem kapitálového sdružování, vzdálené počátky sahají až k římskému právu. Podobu dnešní akciové společnosti mají tzv. berní společnosti. Současné právní upravě už stojí středověké právní úpravy, které vznikly ve 13. a 14. století v Itálii pro provedení státních půjček. Impulsem pro rozšíření této podnikatelské formy se však stal až zámořský obchod s koloniemi a s ním spojený rozvoj námořní dopravy. Byly to například společnosti jako Holanská východoindická společnost (založená v r. 1602), anglická společnost pro Východní Indii (1603), francouzská společnost pro Orientální Indii (1628)). tyto společnosti byly průkopnicemi v této oblasti.⁹⁵ Právní subjektivitu nabývala akciová společnost královskou chartou. Tomuto způsobu nabytí říkáme tzv. oktrojový způsob zakládání akciových společností. Panovník ji udělal v případě velkého zájmu na její činnosti. V některých případech těmto společnostem udělil i některé ze suverénních práv. Byly to například právo vést války, tisknout peníze atd. Tyto společnosti nevznikaly na soukromoprávním základě, ale z královské vůle, čili z veřejnoprávního aktu. První předchůdkyně dnešních akciových společností se vyznačovaly i neomezeným ručením akcionářů. První akcie na majitele byly emitovány až v 18. století ve Francii.

V Rakousku a Německu vznikly první akciové společnosti jako například Vídeňská společnost východní vznikly začátkem 18. století. Na českém území vznikla v roce 1822 Pražská akciová společnost paroplavební.

V 19. století nastal rozmach moderního práva akciových společností. První obecnou úpravu v rámci obchodního kodexu získala akciová společnost v Napoleonově obchodním zákoníku (Code de commerce) z roku 1807. Význam této úpravy spočíval v obratu od veřejnoprávního aktu, ale k jejímu pojetí jako společnosti soukromého práva, jejímž právním základem je smlouva uzavřená jejími zakladateli. Byla chápána jako projev přirozeného práva spočívajícího na principu smluvní svobody.⁹⁶

---

⁹⁵ Černá, S. *Obchodní právo, Akciová společnost. 3 díl*, Praha: ASPI, 2006, ISBN 80 – 7357-164-1, s. 27

⁹⁶ Černá, S. *Obchodní právo, Akciová společnost. 3 díl*, Praha: ASPI, 2006, ISBN 80 – 7357-164-1, s. 28

V Rakousku bylo významné vydání spolkového patentu č.253 z roku 1852, který se vztahoval i na akciovou společnost, na niž se pohlíželo jako na spolek. Speciální úprava byla zakotvena ve všeobecném obchodním zákoníku vydaném pod č. 14/1863 ř. z., který ve své druhé knize upravil všechny obchodní spolčenosti. Krom pozitivních hospodářských výsledků přinesl rozvoj akciových společností i případy zneužití důvěry při jejich zakládání a činnosti. Zcela logicky to vedlo ke zpřísnění úpravy akciového práva ve většině evropských zemí. V Rakousku mělo největší význam nařízení ministerstva vnitra, financí, obchodu, spravedlnosti a zemědělství z 20.září 1899. Byl to tzv. „akciový regulativ“, který posílil vliv státu . Tímto vlivem byl myšlen dozor nad jejich zakládáním, změnami a činností.⁹⁷

ČSR převzala recepčním zákonem č. 11/1918 Sb. právní řád dosud platný na území nově vzniklé republiky. Je to tedy rakouský obchodní zákoník v Čechách a uherský na Slovensku. Tento dualismus přetrval do roku 1950. K zásadní změně akciového práva došlo po roce 1948. K zásadní změně zákonem č. 243/1949 Sb., o akciových společnostech. Nový zákon čítal 20 paragrafů, výslovně nezakazoval zakládání akciových společností fyzickými osobami, v praxi však k nim nedocházelo. Akciové společnosti byly zakládány pouze v oblasti zahraničního obchodu a mezinárodního zasilatelství. V tomto období byla například akciovou společností Československá obchodní banka. Akciové společnosti, které byly založeny podle dřívějších předpisů musely požádat o státní povolení schválení svých stanov. Pokud tak neučinily, nebo jejich žádost nebyla kladně vyřízena, byly zrušeny opatřením příslušného úřadu z důvodu veřejného zájmu. Jejich akcie nebyly emitovány.

V druhé polovině osmdesátých let došlo k oživení akciové společnosti na základě usnesení vlády ČSSR č. 187/1985 a zák. č. 173/1988 Sb., o podniku se zahraniční majetkovou účastí. V této úpravě byl vytvořen širší prostor pro vstup zahraničního kapitálu do ekonomiky formou vytváření podniků se zahraniční majetkovou účastí(joint ventures). Převážná část byla vytvořena ve formě akciových společností. Zákon č. 243/1949 Sb. Byl nahrazen až zákonem č. 104/1990 Sb., o akciových společnostech. Tato úprava byla v podstatně rozsáhlejší. Vzhledem k časové tísní, kdy byl přijímán měl řadu nedostatků. Poté byla úprava akciových společností součástí obchodního zákoníku č. 513/1191 Sb., kterým byl zrušen zákon č. 104/1990 Sb. Obchodní společnosti byly upraveny v jeho druhé části . Obchodní zákoník byl mnohokrát novelizován.

⁹⁷ Černá, S. *Obchodní právo, Akciová společnost. 3 díl, Praha: ASPI, 2006, ISBN 80 – 7357-164-1, s. 29-31*

Rok 2014 přinesl rekonfiguraci práva. Hlavní změny v české právní úpravě postihla oblast civilního práva, a to v podobě nového občanského zákoníku, tj. zákona č. 89/2012 Sb. Další velká změna se týká obchodního zákoníku, který byl zrušen a nahrazen zákonem o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), tj. zákonem č. 90/2012 Sb.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat jednotlivé orgány akciové společnosti. Z provedené analýzy vyplývá, že po rekonstrukci práva roku 2014, která přinesla velkou revoluci v oblasti soukromého práva se změnila terminologie, systematika a některá práva a povinnosti.

Chtěla bych zmínit především valnou hromadu. Valná hromada se svolává pomocí pozvánky. Tato pozvánka musí být zveřejněna na webových stránkách společnosti. Novinkou v zákoně o obchodních korporacích je ustanovení § 418, kde zákon umožňuje členům valné hromady rozhodovat na dálku, tzv. rozhodování per rollam. Jde o takovou možnost, kdy z nějakých důvodů nemůže akcionář být přítomen na valné hromadě a rozhodovat o důležitých otázkách společnosti. Rozhodování per rollam mu umožňuje rozhodovat nebo hlasovat na dálku. Tato možnost je autorkou hodnocena kladně, neboť pro nynější a budoucí komunikaci celé naší populace je to jen přínosem.

Zásadní změna nastává ve vnitřní struktuře akciové společnosti. Doposud totiž obchodní zákoník znal pouze dualistický systém vnitřní struktury a.s., nyní je možné zřídit akciovou společnost s tzv. monistickým systémem. Společnost s dualistickým systémem vnitřní struktury a.s. zřizuje představenstvo a dozorčí radu. Podstata představenstva a dozorčí rady zůstává nezměněna, avšak i zde se najdou některé odlišnosti. Zákon stanovuje počet členů u představenstva i u dozorčí rady na tři. Stanovy ale tento počet mohou změnit. Další změna nastává u funkčního období představenstva. Zákonem je stanoveno na rok, ale stanovy nebo smlouva o výkonu funkce toto období mohou změnit, a nastavit členu představenstva libovolnou délku funkčního období. Obdobné je to i u členu dozorčí rady, ten však má ze zákona stanovenou tříletou délku funkčního období.

Další zásadní novinkou je kumulace funkcí. Akciová společnost s dualistickým systémem sloučení funkcí nezná, výslovně to totiž zákon zakazuje. V monistickém systému je to ale možné, a to tak, že se kumuluje. Dospěla jsem k názoru, že tato možnost je velmi pozitivní, neboť umožňuje společností minimalizovat administrativní náklady a zjednodušit chod společnosti. Tato novinka je také jistě přínosem pro malé akciové společnosti. Z pohledu řízení akciové společnosti vidím výhody monistického systému řízení jednoduchosti a jednotnosti správní struktury. Již z

názvu vyplývá, že oproti dualismu zde bude docházet ke zjednodušení vnitřní korporátní struktury. Dokonce i v české praxi bylo po rekodifikaci zjištěno, že řada akciových společností vidí v monismu orgánů značné zjednodušení systému, a proto bývá také změna organizační struktury v poslední době velmi častým předmětem diskusí mezi odbornou veřejností. Domnívám se, že této jednoduchosti a jednotnosti by v praxi mohly využívat zejména menší akciové společnosti s menším počtem akcionářů.

V bakalářské práci je zmíněna první novela ZOK č. 458/2016 Sb., která se týká podniků, které zaměstnávají více než 500 lidí. Zaměstnanci budou mít podle novely č. 458/2016 Sb. právo obsadit jednu třetinu míst v dozorčí radě, další dvě třetiny by volila valná hromada. upravit stanovy a převolit dozorčí rady.

Autorka této bakalářské práce především vyzdvihuje systematičnost, přehlednost a flexibilitu zákonů (NOZ, ZOK).

Tato bakalářská práce může posloužit jako předmět k dalšímu zkoumání dané problematiky.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- DĚDIČ, J. *Akciové společnosti*. 7., přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 978-80-7400-404-9.
- ELIÁŠ, K. *Akciová společnost: Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě*. Praha: Linde, 2000. ISBN 8072012320.
- HEJDA, J. *Akciová společnost: zásadní změny podle nového zákona o obchodních korporacích, shrnutí hlavních rozdílů dřívější a současné právní úpravy, nejdůležitější dopady nové právní úpravy*. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-891-8.
- HUČKA, M., E. KISLINGEROVÁ a M. MALÝ. *Vývojové tendence velkých podniků: podniky v 21. století*. V Praze: C.H. Beck, 2011. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-198-7.
- KALINOVÁ, M. *Obchodní právo*. V Praze: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2004, 172 s. ISBN 80-245-0542-8.
- MARTINOVIČOVÁ D., KONEČNÝ M., VAVŘINA J. *Úvod do podnikové ekonomiky*. Grada Publishing, a. s., Praha: 2014. ISBN 978-80-247-5316-4.
- STAŇKOVÁ, Anna. *Podnikáme úspěšně s malou firmou*. V Praze: C.H. Beck, 2007. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-926-9.
- ČERNÁ, S. *Obchodní právo, Akciová společnostt. 3 díl*, Praha: ASPI, 2006,28-30s ISBN 80 – 7357-164-1
- PELIKÁNOVÁ, I., ČERNÁ, S. a kol. *Obchodní právo. Společnosti obchodního práva a družstva. II. Díl*, Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-149-8
- KLANG, M. *Malá encyklopedie latiny v právu. Slova, slovní obraty a úsloví z latiny pro právníky. 3. doplněné vydání*, Praha: Linde Praha a.s., 2001. ISBN 80-7201-247-9
- MADAR, Z. a kol. *Slovník českého práva. I. Díl, 2. rozšířené a podstatně přepracované vydání*. Praha: Linde Praha a.s., 1999. ISBN 80-7201-150-2
- KOLEKTIV AUTORŮ. *Universum. Všeobecná ecyklopedie. 1. díl/A-B*. Praha: Euromedia Group, k.s. - Odeon, 2000. ISBN 80-207-1061-2

KOLEKTIV AUTORŮ. Ottova encyklopedie A-Až. Vydání první. Praha: Ottovo nakladatelství, s.r.o., 2004. ISBN 80-7360-014-5

BEJČEK, Josef, Petr HAJN, Josef KOTÁSEK, Jaromír Kožiak, Karel Marek, Dana ONDREJOVÁ, Jarmila POKORNÁ, Josef ŠILHÁN a Eva Večerková. *Základy obchodního práva v Evropě: (učební texty)*. 1 vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009

HAVEL, B. Postavení členů statutárních orgánů a jejich odpovědnost po 1.1.2014. *iHned.cz* [online] 2013-05-27 [cit. 2014-03-06].

Seznam použitých internetových zdrojů

Lexikon hesel. *Sagit.cz* [online] Posl. Aktualizace 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z:

http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=152&typ=r&levelid=ob_142.htm

Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích. *Ministerstvo spravedlnosti*. [online] Posl. aktualizace 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/tinymce-storage/files/Duvodova-zpravak-ZOK.pdf>.

ZACH, T. *Monistický systém správy akciové společnosti*. Seminární práce. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta. [online] 2013-04-04 [cit. 2013-11-13]. Dostupné z: <http://www.prf.cuni.cz/tomas-zach-1404046233.html>.

Zákonné normy

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném od 1.1.2014. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 33, s. 1026 a násl. Dostupný také z:

<https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mrqgezf6obz.>

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění účinném od 1.1.2014. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 34, s. 1370 a násl. Dostupný také z:

<https://www.beck-online.cz/bo/documentview.seam?type=html&documentId=onrf6mrqgezf6ojqfuya&groupIndex=0&rowIndex=0&conversationId=382112.>

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31.12.2013. In *Sbírka zákonů, Česká republika*, 1991, částka 98, s. 2474 a násl. Dostupný také z:

<https://www.beck-online.cz/bo/documentview.seam?documentId=onrf6mjzheyv6njrgm.>

SEZNAM ZKRATEK

NOZ - NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK
ZOK - Zákon o obchodních korporacích

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Hana Fišerová

Obor: Právo v podnikání

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Orgány akciové společnosti

Rok: 2018

Počet stran textu bez příloh: 41

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 15

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 6

Vedoucí práce: JUDr. Ing. Martin Kohout, Ph. D